1975 - 7

ACCIDENTS

1975 RUGSĖJIS - SEPTEMBER Vol. LXV. No. 7

ATEITIS — Ateitininkų Federacijos leidžiamas

katalikiškos - lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

Mylimos ir žudomos raidės — K. Bradūnas 193
ANTAI... — K. Trimakas 196
SUKAKTUVĖS — A. Zailskaitė 198
Vacį Kuprį amžinybėn išlydint 199
Bandymas suprasti Čiurlionio kūrybą — R. Olšauskaitė 200
Parapijų klausimu — Pr. Razminas 205
Pokalbis su Tomu Kaspučiu 208
Mūsų šeimoj (3) — J. Dievažys 210
Studentų ateitininkų veiklai pagyvint — R. Juzaitis 212
ATŽALOS: Okupuotos Lietuvos kūrybinės sąlygos — V. Bichnevičius; Kuopų laikraštėliai 214
KNYGOS: Kun. A. Grauslio "Šviesa tamsoje" — K. Trimakas; Atsiųsta paminėti 216
LAIŠKAI 219
Mokslo laipsnius įgijusieji 220
VEIKLA 221

Šio numerio išdėstymas — K. Trimako. Iliustracijos: M. K. Čiurlionio dailės darbai (viršelis, 200 - 204), LKB Kronikos viršelis (193), "Aušros" ir "Varpo" viršeliai (194), Sibiro tremtinių maldaknygė (195). Nuotraukos: J. Kuprio (199, 205, 215, 217, 221, 223 apačioj), G. Puškoriaus (223 viršuj), R. Šilkaičio (210) ir K. Trimako (208).

Vyriausias redaktorius: Kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130 USA. Telef.: (312) 366-2446. Redaktorė: Aldona Zailskaitė, 1836 49th Court, Cicero, IL. 60650, USA. Telef.: (312) 863-6400. Redakcijos nariai: Dalia Bilaišytė, Jurgis Bradūnas, Marija Eivaitė, Jūratė Jasaitytė, Petras V. Kisielius, Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija), Vytas Narutis, Algis Norvila, Roma Olšauskaitė, Antanas Razma, Linas Sidrys, Danguolė Stončiūtė (išdėstymas), Raimundas Šilkaitis (fotografija) ir Rimvydas Zailskas (išdėstymas). Kalbą taiso: Danutė Augienė, Kazė Bradūnienė ir Pranas Razminas. Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: (312) 434-2243. Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 7 dol., garbės prenumerata — 15 dol., susipažinimui — 5 dol.; visur kitur laisvajame pasaulyje — 5 dol.

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7. Single copy $1.00 Second class postage paid at Chicago, Illinois.

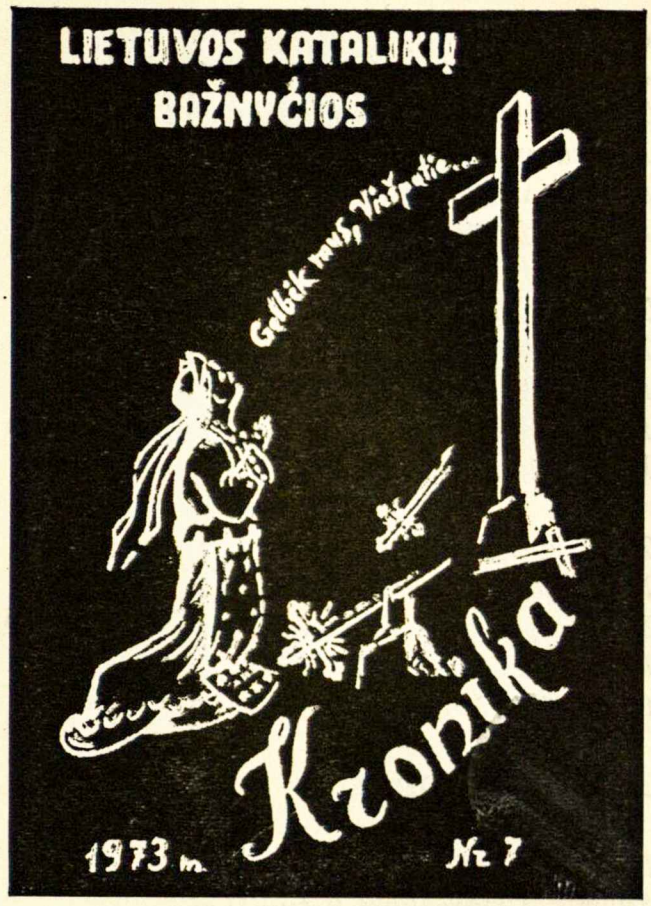

MYLIMOS IR ŽUDOMOS RAIDĖS

Kazys Bradūnas

Vilniuje, iš kiemo vienų namų tankiai kyla stulpas raudonų, lyg kraujas dūmų... Ten degina lietuviškas knygas, sugriebtas, pernešant per rubežių, arba išgriebtas iš rankų lietuvių kitokiu būdu.

O, XIX amžiau! Argi tu nerausti nuo gėdos, argi gali kęsti tuos dūmus ir tą ugnį, kurioje nekaltai nyksta mylimiausi tavo turtai — knygos?

Dr. Vincas Kudirka, "Tėvynės varpai", 1889 metai

1973 m. rugsėjo 27 d. 7 val. 30 min. saugumiečiai pradėjo kratą pas Virgilijų Jaugelį, gyvenantį Kaune, Kalnų gatvėje, Nr. 7, butas 4. Kratos metu paimta: "Jaunuolio būdas", "Įvadas į filosofiją" ir kitos knygos, įvairūs užrašai, rašomasis popierius.

Šiauliuose pas Stasį Sipkų saugumiečiai paėmė visą biblioteką.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Nr. 8

RAIDĖS GIMIMAS

Aš nežinau,
Kada ir kur gimei,
Kas pirmąkart
Paguldė ant akmens
Ir kaip atsiradai
Mūsų pastogėje.

Aš tik atsimenu
Iš kūdikystės
Garsiai skaitantį tėvą,
Kai man atrodė,

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Jog visa tai
Jam pasakoja raidės.
Tad, vienas likęs kambary,
Pridėdavau prie knygos ausį
Ir kone verkdavau,
Kad raidės tyli...

Tiktai vėliau mokykloje,
Kai mokytojas lentoje parašė M,
Ir M ir A, ir du kartus,
Ir mes visi drauge jau skaitėm MAMA,
Raidė man prakalbėjo.

Tada ją paėmiau,
Kaip motinos vardą
Nuo šalto paminklinio akmenio,
Ir įsidėjau amžinai
Gyvon, karšton širdin.

PAMOKYKIT IR MUS

Martyno Mažvydo pamokose
Sušnekot pirmąkart lietuviškai
Ir jau Tolminkiemy su Donelaičiu
Kalbėjot klasikų kalba,
Paskui, despotų gaudomos ir žudomos,
Subėgot į "Pavasario balsus" ir "Pragiedrulius",
O Putino, Krėvės ir Aisčio rankose
Spindėjot auksu, gintaru ir ašarom,
O mūsų geros, brangios raidės,
Dabar po visą žemę išbarstytos,
Pamokykit ir mus jon atsigulti
Lygiai, ramiai, prasmingai,
Kaip jūs į knygų puslapius.

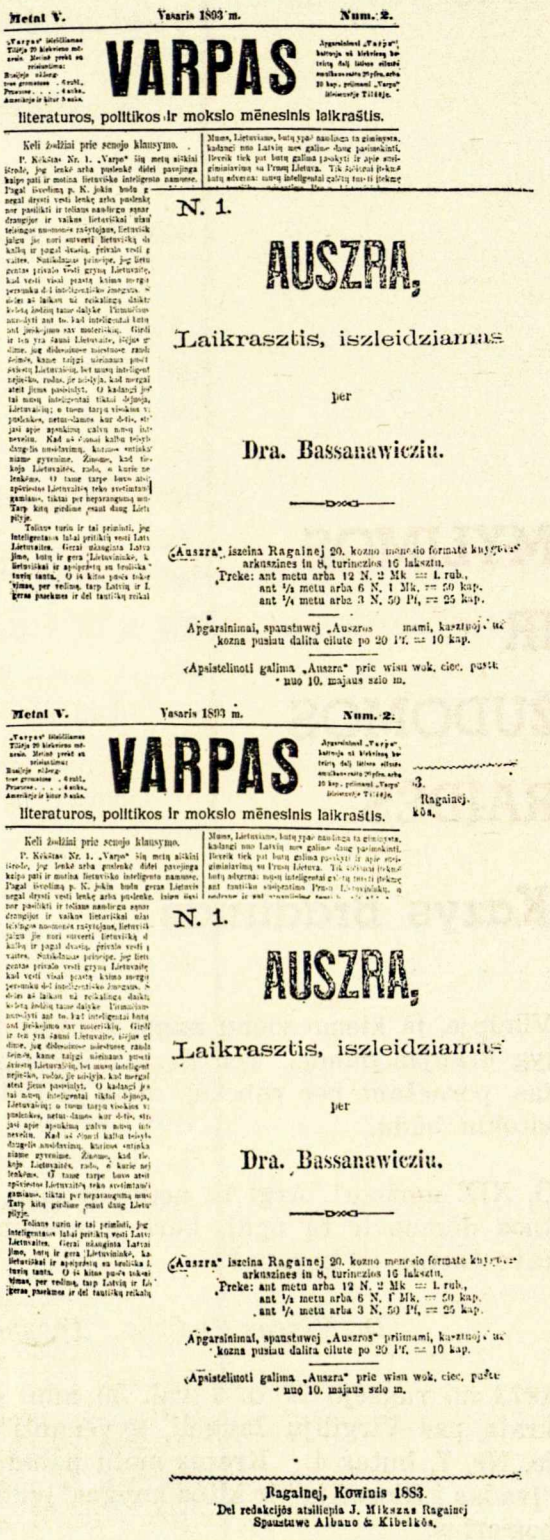

Metai V. Vasaris 1893 m. Num. 2.

VARPAS

literaturos, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

N. 1.

AUSZRA,

Laikrasztis, iszleidziamas

per

Dra. Bassanawiczių.

Ragainej, Kowinis 1883.

STEBUKLAS

Liaudies dainuotojai gimtoje gūžtoj
Rašė be rašto, rašė be popieriaus,
O širdimi širdin — aklai.
"Bet širdis trapi, ji dūžta
Kaip Venecijos stiklai",
Vėliau pasakė jau poetas.

Tiktai raidyno jūs, lietuviški ženklai,
Įspaudžiate stebuklu mūsų veidus
Į šventą puslapių drobulę,
Tikrus kiekvienu bruožu kasdienybės,
Bet žaidžiančius amžinybe...
O gal tiktai raide?

BARBARAI BIJO

Barbarai bijo raidės:
Teisyno degintam moly,
Maldos pergamente,
Eilėraščio knygoje
Ir Šventraščio ištraukos nuorašo
Skiautelėje.

Barbarai dreba prieš raidę,
Kuri išmuša durklą,
Švelniai užgauna lyrą
Ir moko žodį skanduoti giesmei.

Ir barbarai iš pasalų
Raidę nudobia,
Kanopom sutraiško sąnarius
Ir įmeta ugnin.

O raidė vėl gyva —
Lyg legendinis paukštis,
Kyla liepsnų sparnais
Ir nusileidžia
Kalėjimo sienoje
Laisvę šaukiančiu įrašu.

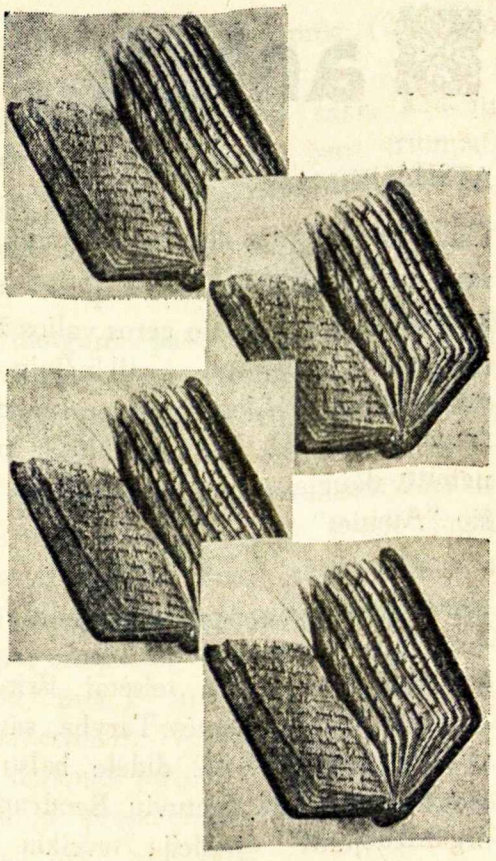

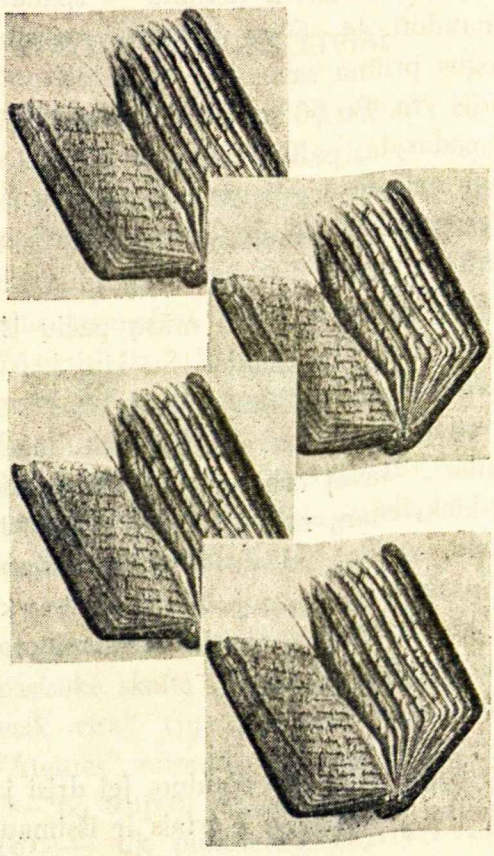

METAMORFOZĖ

Tie patys
Pavirtusį himnu Kudirką
Kapojot gabalais po raidę
Metalo plokštėje, kapuos.

(Bet išverstas jau buvo "Vilius Telis")

Tie patys
Pavirtusią paukšte poeziją
Vis tupdote į lizdą vanago,
Sparnams pakirpę skrydžio plunksnas.

(O Vilniuj ir Čikagoje — Poezijos pavasaris)

Todėl
Pavirtusią egzodu raidę
Nešiojam užanty, lyg pulsą,
Ligi karsto lentos.

(Kai Vašingtone miršta Jonas Aistis,
O Londone dar teberašo šlaitas).

Kazys Bradūnas — poetas, pirmuosius žingsnius pradėjęs "Ateityje"; jos redaktorius 1937 - 1938 m.; dabar "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius.

antai...

ATSIŠAUKIMAS

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų atstovai savo suvažiavime Romoje liepos 1 atsišaukimu kreipėsi į viso pasaulio geros valios žmones, atkreipdami jų dėmesį į tikinčiųjų persekiojimus okupuotoj Lietuvoj ir prašydami paveikti žmonijos opiniją, kad individų ir tautų teisės nebūtų daugiau jiems paneigiamos (žr. citatą šio "Ateities" nr. 207 psl.).

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Lietuvių visuomenės teisėtai išrinktoji JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba, savo suvažiavime birželio 21—22 didele balsų dauguma konstatavusi, kad Lietuvių Bendruomenę "reorganizuojanti" opozicija teveikia tik vienoj apygardoj, vietoj kompromisų, jos ardančią veiklą pasmerkė, o visus geros valios lietuvius kvietė prisidėti prie bendro darbo.

Duok Dieve, kad tas atskilimas nesiplėstų. Tolimesniam darniam darbui reikia visos JAV lietuvių visuomenės sumanaus kooperavimo ir pasiaukojimo. Tiksliau, reikia:

1. Pačiai JAV Lietuvių Bendruomenei pagerinti veiklos ir ypač Tarybos rinkimų įstatus. Čia svarstytini Ant. Juodvalkio ("Dirvoj", 26 nr.), J. Kojelio ("Drauge", birželio 16), Vyt. Kutkaus ("Drauge", birželio 20) ir dr. Ant. Butkaus ("Dirvoj", birželio 20) siūlymai bei sugestijos;

2. ALTai ir Lietuvių Bendruomenei rasti išeitį veiklai koordinuoti ir išvengti paralelizmo. Čia svarstytinas dr. Ant. Butkaus projektas ("Dirvoj", balandžio 11);

3. Save pasivadinusiems "Reorganizacine Lietuvių Bendruomene" savo energiją ir sumanumą įjungti į bendrą Lietuvių Bendruomenės veiklą ir ją reorganizuoti ne iš lauko, bet iš vidaus;

4. Naujuose 1976 m. Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimuose kandidatuoti kuo dinamiškesniems veikėjams iš visų šiuo metu lietuviuose pasireiškiančių srovių.

5. Visai lietuvių visuomenei kuo plačiau dalyvauti tuose 1976 m. Tarybos rinkimuose ir taip parodyti savo valią, kam ir kaip nori pavesti Lietuvių Bendruomenės vairą.

Tik tokios sąlygos užtikrins bendrą Amerikos lietuvių veiklą ir nenuvils tautiečių okupuotoj Lietuvoj, besitikinčių iš išeivių tvirtos vieningos paramos.

STADIJOS

Skirtingos kartos juda tose pačiose gatvėse, tais pačiais automobiliais, gyvena tuose pačiuose namuose, bet į gyvenimą reaguoja kitu žvilgsniu, kitais norais, kitokiais išgyvenimais.

Tokia išvada pati ateina, skaitant dr. Roger Gould studiją apie suaugusio žmogaus kaitą ("Psychology Today", 2 nr., 74 psl.). 16-18 m. jaunuoly akcentuojamas veržimasis iš tėvų globos, užslepiant ar ignoruojant priklausomybę nuo jų ir nuogąstavimą, besiruošiant palikti namus. 19—22 m. tęsiasi išaugimas iš tėvų globos; draugai pakeičia tėvus. Dabarties generacijoj (23—28 m.) valia ir energija nukreiptos dabar gyventi, statyti asmenišką ir profesinį rytojų; ryšiai su draugais nebe tokie tamprūs. 29—34 m. daugiau imama persvarstyti, kas ir kodėl daroma; taip atsiranda galimybė atrasti gilesnius siekius, kurie buvo anksčiau prisimiršti. Asmuo, savo besišakojančiu gyvenimu palaipsniui besiplėtęs, 35—43 m., pajutęs savo laiko ribą, pergyvena tam tikrą — kartais ramų, kartais ir neramų — spaudimą laiką naudoti. 44—50 m. galutinai nusistovima, žmogus priima save, ima save toleruoti tokį, koks jis yra. Po 50 m. pradedama žvelgti atgal, kas padaryta; palikus ambicijas, linkstama turėti ir dalintis kasdieniais žmogiškais išgyvenimais; pagaliau imama suvokti mirtį esant gyvenimo tikrove.

Kiekvienas pereiname šias mūsų pačių išgyvenimais ryškinamas stadijas. Su kitų kartų žmonėmis gyvenant, padėtų mums kitus suprasti, jei suvoktume, kad ir kiti rutuliojasi "savam laike", "savoj orbitoj". Toks žvilgsnis pagelbėtų kiekvienam mūsų suprasti viens kitą gyvenime, veikloj, idealus beįgyvendinant (ir juos "prašvilpiant"),... jubiliejinėj stovykloj, na — kad ir šiuose "Ateities" puslapiuose.

PARAPIJA

Kai kurios temos yra kaip vanduo. Jei drįsi ją paliesti, neliksi nesušlapęs. Kartais ir išsimau-

dyti reikia, kad ką vertingo ištrauktum. Pranas Razminas išdrįso paliesti tokią temą (žr. jo str. "Ateitininkams darbo beieškant" ateitininkų skyriuj "Drauge", balandžio 5).

Tema apie (kai kurias) parapijas yra maudyklė problemų sudėtingumu. Tiesiog jauste jauti, kaip autorius kovoja, kad nepasinertų. Bet, žiūrėk, jis išlieka paviršiuj ir išneša ne vieną gan praktišką sugestiją. Pr. Razmino gelbėjimosi ratas buvo sąlyga: "Jei parapija yra kiekvieno kataliko dvasinio gyvenimo centras, tai..."

Kaip pati tema, taip ir jos paliesta darbo dirva yra komplikuotas vanduo — vanduo gi labai reikalingas gyvybei palaikyti, tiek tautinei, tiek krikščioniškai. Kas komplikuota, tas paprastai vengiama. Todėl gal tiek ateitininkų grupių liko tik šalia parapijos.

Tik kai ateitininkai individualiai ima busti Kristui, kaip savo gyvenimo centrui, o jų grupės formuojasi dvasinio pasistiprinimo centrais, tada tvirtesniais žingsniais galima žengti ir į parapiją, kaip dvasinio gyvenimo centrą.

Nauju straipsniu šiame "Ateities" numeryje Pr. Razminas gan drąsiai vėl šoka į vandenį, nebodamas sušlapti. Ar jis tuo pačiu ką nors šį kartą ištraukia, paliekame spręsti skaitytojams (žr. 205 psl.).

"ATEITIS" IR MOKSLEIVIAI

Pradedant 1975 m., "Ateičiai" buvo pavesta nelengva dviguba paskirtis — atspindėti visą ateitininkijos gyvenimą ir kartu ypatingą dėmesį skirti vyresniesiems moksleiviams ir studentams (žr. "Ateities" sausio nr. 2 psl.). Praėjus pusmečiui, atsirado proga patikrinti, kiek "Ateitis" tą uždavinį atlieka ir koks yra jos ryšys su visais ateitininkais. Redakcija anketomis apklausinėja visus vasarą stovyklaujančius vyresniuosius moksleivius, studentus ir sendraugius. Pirmieji daviniai jau apskaičiuoti ir čia pateikiami.

Iš 88 "Dainavoje" stovyklavusių vyresniųjų moksleivių ateitininkų 12.5 proc. (11) pasisakė skaitą "kiekvieną numerį visą ar beveik visą" (jų pavardės spausdinamos šio "Ateities" numerio 215 psl.); 52.5 proc. (46) —"po truputį iš kiekvieno numerio"; 7 proc. (6) — tik moksleivių skyrių "Atžalas"; 25 proc. (22) nieko neskaito ir 3 proc. (2) nieko neatsakė.

Trys iš keturių (76 proc) sakė, kad jų kuopoj šiais metais jau buvo, bent trumpai, kalbėta apie "Ateitį". Beveik tiek pat patvirtino, kad jų kuopoj šiais metais jau buvo svarstoma tema iš "Ateities" žurnalo.

Didelė dauguma pasisakė už visas anketoj nurodytas temas, kurios turėtų būti "Ateityje" gvildenamos: apie berniukų-mergaičių santykius — 86 proc., apie charakterio ugdymą — 81 proc., apie tėvų-vaikų santykius ir ideologines temas — po 61 proc. Proporcingai daugiau berniukų (75 proc.) negu mergaičių (66 proc.) domėjosi ideologinėmis temomis, bet daugiau mergaičių (80 proc.) negu berniukų (50 proc.) interesavosi tėvų-vaikų santykių klausimais. Nors susidomėjimas nurodytomis temomis buvo didelis iš abiejų pusių, mergaitės proporcingai truputį daugiau dėmesio rodė negu berniukai.

Labai didelė dauguma (78 iš 88) sakėsi galį kuo nors prisidėti prie "Ateities": daugiau kaip pusė (47) — trumpais rašiniais; po trečdalį — rašytais arba pieštais juokais (daugiau mergaičių) ar fotografijom (daugiau berniukų). Vyrai pasirodė labiau savim pasitikį: trečdalis berniukų ir tik 9 proc. mergaičių sakėsi galį pasireikšti straipsniais; be to, 10 mergaičių (iš 56) ir nei vienas berniukas iš 32) pareiškė negalinčios kuo nors prie "Ateities" prisidėti.

Viena pagrindinių priežasčių, kodėl Moksleivių Ateitininkų Sąjunga "Ateitį" perleido Federacijai buvo ta, jog buvo įsitikinta, kad šį žurnalą moksleiviai mažai teskaitė ir nedaug į jį rašė. Sunku būtų atsakyti, ar, padėčiai pasikeitus, moksleivių domėjimasis "Ateitimi" pasikeitė — nėra kaip palyginti. Šie anketos daviniai rodo, kad bent kai kurie vyresnieji moksleiviai "Ateitimi" gyvai domisi ir kad susidomėjimas gali būti dar didesnis.

Skatiname vyresniuosius moksleivius, vasarai pasibaigus, kuopų susirinkimuose šias išvadas pasvarstyti ir savo darbu — tiek skaitant, tiek rašant — įrodyti, kad jie patys "Ateitį" laiko žurnalu, kuris yra ir jiems skiriamas. Redakcija iš savo pusės dės visas pastangas, kad taip iš tikro būtų.

Kęstutis Trimakas

sukaktuvės

1236 m. rugsėjo 2 dieną Lietuvos istorija pasuko naujon kryptin. Tą dieną įvyko **Saulės (Šaulių) kautynės.** Tuo metu, kai Lietuvos kunigaikščiai pamatė, jog kryžiuočiai ir kalavijuočiai nuolatiniais ramių žmonių puldinėjimais ir jų žemių atėmimais grasina tautą išnaikinti, jau buvo toli pažengę, bekurdami Lietuvos valstybę. Iki tos lemtingos dienos kalavijuočiai drąsiai "krikštijo laukinius lietuvius", jų žemes pasisavindami. Bet 1236 m. rugsėjo 22 lietuviai juos nustebino: sudarę didžiulę kariuomenę, istorikų manymu, vadovaujami Vykinto, jie užklupo kalavijuočius ties Saule (Žemaitijoje), kur šie jojo su savo 20,000 su viršum karių armija, užkariaudami žemes, kad padarytų "koridorių" tarp kryžiuočių Prūsuose ir savęs Livonijoje (dabartinėje Latvijoje). Šia nesitikėta ofenzyva lietuviai kalavijuočius taip sumušė, jog tie turėjo su kryžiuočiais tučtuojau susijungti ir dar ilgai nedrįso kelti kojos į Lietuvą. Tuo mūšiu pradėjo prieš kryžiuočius seriją laimėjimų, kurie paruošė kelią Mindaugui, Lietuvos karaliui.

Rugsėjo 8 d. nepriklausomoje Lietuvoje buvo plačiai švenčiama tautos šventė ne tik dėl to, kad tai Marijos gimimo šventė, bet ir dėl to, kad tą dieną 1430 metais turėjo vainikuotis **Vytautas Didysis** Lietuvos karaliumi. Dėl įvairių lenkų intrigų tai neįvyko. Nežiūrint to, Vytautas ypač išpopuliarėjo nepriklausomybės laikais, nes jo veiksmai XIV šimtmetyje didžia dalimi atitiko lietuvių nuotaikoms XX-tajame. Tur būt, mažai kas žino, kad Vytauto nuopelnai, krikščioninant Lietuvą, net didesni už Jogailos. Vytautas Lietuvoje įsteigė Medininkų vyskupiją ir suorganizavo daugelį parapijų. Jis taip pat daug stengėsi suvienyti Rytų ir Vakarų Bažnyčias. Be to, Vytautas Trakuose įkurdino benediktinus, o Kaune — pranciškonus; taip pat Kaune įkūrė baziliką. Taigi jis, nežiūrint to, kad visų pirma buvo politikas, visvien labai daug padarė tiek religinėje, tiek ir kultūrinėje srityje.

Tą pačią rugsėjo 8 dieną, 1869 metais, gimė **Juozas Tumas-Vaižgantas,** kunigas, politikas, rašytojas, literatūros profesorius. Kadangi jis gimė per Marijos gimimo šventę, jį motina paaukojo Dievo tarnybai; nors daugelis bandė jį nukreipti į kitas darbo sritis ir tam siūlė geriausias sąlygas, užaugęs jis stojo į kunigus. Čia, nežiūrint labai sulenkėjusios dvasininkijos, jis ne tik nepasidavė laiko dvasiai, o iškilo aršiu "lenkų priešu". Tumo veikimo būdas irgi labai skyrėsi nuo kitų kunigų, kurie labai daug pasitarnavo Lietuvos tautiniam savarankiškumui atgauti. Vietoj patylomis kurstęs kitus stoti į vadovaujamas vietas, jis visuomet pats stojo į pavojingiausias pozicijas, ir dėl savo atvirų ir stiprių pasisakymų buvo dažnai kilnojamas į

A. A. VACĮ KUPRĮ AMŽINYBĖN IŠLYDĖJUS

"Ne todėl esame broliai, kad esame žmonės, bet todėl esame žmonės, kad esame tėvystės ir brolystės ryšyje". — Vacys Kuprys premijuotame straipsnyje "Laiškų Lietuviams" 1971 sausio numeryje. Kaip galvojo, taip gyveno. Savo vaikams tėvu buvo, ne tik duoną uždirbdamas, ne tik gimtosios kalbos visu atsidėjimu mokydamas, bet ir gyvą lietuvišką ir krikščionišką sąmoningumą įskiepydamas. Jo tėvystė dar platesnė — ateitininkiškojo jaunimo gretas auklėjo, globojo ir skatino ne gyvenimo pasroviui plaukti, bet gyvenimą kurti; ne daiktus, bet tautines ir dvasines vertybes branginti ir jomis persiimti. Jo brolystės dvasia reiškėsi tiek asmeniniuose, tiek visuomeniniuose ryšiuose tolerantiškumu kitų įsitikinimų žmonėms, bendradarbių skatinimu nepailsti veikloj, kiekvieno asmens pagarbiu traktavimu, vienybės siekimu.

Nuo pirmųjų gimnazijos klasių Kėdainiuose įsijungė į ateitininkų sąjūdį. Baigė Prekybos Institutą Šiauliuose, priklausė Gintaro korporacijai. Pabėgęs į Vakarus, Tuebingene studijavo ekonomiją ir būtų įgijęs doktoratą, jei ne džiova. JAV keliolika metų globojo vyresniųjų berniukų būrelį, o vėliau visą moksleivių ateitininkų kuopą Cicero. Rūpestis jaunimu jį nuvedė į Cicero parapinės mokyklos ir ateitininkų tėvų komitetų pirmininko pareigas.

Mintis gyvino veiklą; veikla iššaukdavo mintis, kuriomis pasidalindavo ir šeimoj, ir draugų rately, ir visuomenėj — dažnai žodžiu, bet kartais ir straipsniais, kurių ne vienas buvo premijuotas "Laiškų Lietuviams" konkursuose.

Išlydėję amžinybėn, jo visi pasigendame. Tolimesnėj šios žemės kelionėj jo labiausiai pasigestantiems — jo bendrakeleivei — žmonai p. Marytei, dukrai Vidai bei sūnums Sauliui ir Jonui reiškiame nuoširdžią užuojautą. **"Ateities" redakcija**

kitas parapijas. Jo rašytinis palikimas yra didžiausias iš visų jo amžininkų. Jis buvo ir publicistas, ir grožinės literatūros kūrėjas. Tačiau jo talentas buvo vaizduoti, ne pasakoti. Vitalinė mistika plaukia iš Tumo-Vaižganto pasaulėjautos, iš suvokimo, kad kosmas yra dinamiškas, tikslingas, vieningas savo įvairumu. Įvairumas savo gyvenimo laimėjimuose buvo ir Tumo-Vaižganto žymė. Jis yra mūsų tautos milžinas ne tik vienoje kurioje srityje, bet ir politinėje, ir literatūrinėje.

Rugsėjo 10 d. sukanka 100 metų nuo **Mikalojaus Konstantino Čiurlionio** gimimo. Ta proga šiame numeryje spausdiname Romos Olšauskaitės studiją apie jo simboliką, o sekančiame — Stasio Ylos paruoštas iškarpas iš jo gyvenimo. **A. Zailskaitė**

M. K. Čiurlionis, *Bičiulystė*

SAULĖ, VARPAS IR MIEGANTYS KARALIAI

BANDYMAS SUPRASTI ČIURLIONIO DAILĖS KŪRYBĄ

ROMA OLŠAUSKAITĖ

Šiais metais sukanka lygiai 100 metų nuo to laiko, kai gimė Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, vienas mūsų didžiųjų menininkų. Per savo trumpą gyvenimą, kuris užsitęsė vos tik 36 metus, Čiurlionis spėjo aplankyti įvairius kraštus ir susipažinti su tų laikų meno pasauliu, kas, žinoma, jam padėjo plačiau ir giliau meno pasaulį pažinti. Jis sukūrė apie 250 tapybos darbų ir visą pluoštą muzikinių veikalų; tarp jų net dvi simfonines poemas: "Miške" ir "Jūra". Šitie skaičiai mums parodo su kokia neišpasakyta energija ir kūrybiniu intensyvumu šis menininkas kūrė.

Šalia muzikos ir tapybos Čiurlionis labai domėjosi filosofija, matematika, chemija bei fizika. Jis lengvai skaitė prancūzo astronomo Flammarijono raštus, o taip pat Kanto bei Nietzschės filosofinius veikalus. Jis diskutavo psichologiją su Wilhelmu Wundtu, skaitė Dostojevskio, Ibseno, Hugo ir Poe veikalus. Šalia to Čiurlionį dar domino senosios indų religijos, lietuvių liaudies menas ir Šv. Raštas. Visa tai rodo, kad Čiurlionis turėjo didelį troškulį žinoti. Pasinaudodamas šiuo šakotu žinojimu, jis pajėgė giliai analizuoti ir jungti įvairias sritis. Jo dailės darbai tai parodo savo simboliniu vaizdingumu ir tematika.

M. K. Čiurlionis, *Saulės sonata: Andante*

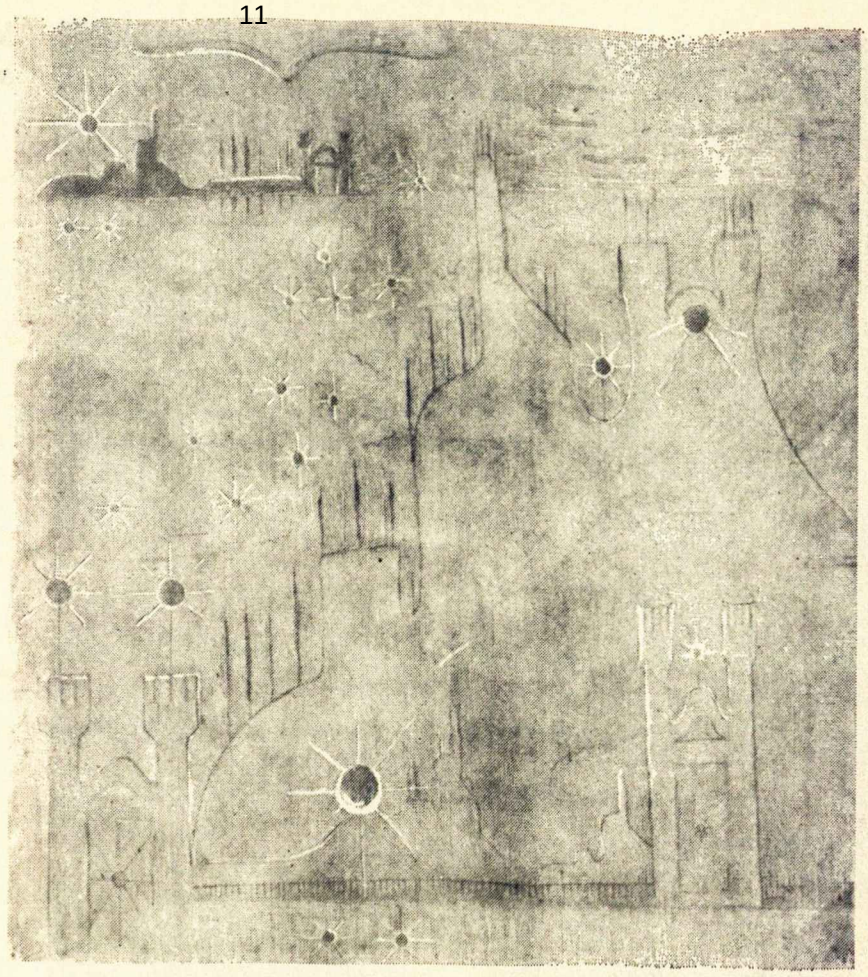

Bičiulystė

Vienas labiau simbolinių Čiurlionio kūrinių yra "Bičiulystė": draugystė atvaizduojama blizgančios saulės pavidalu. Čia įžiūrima, kaip žmogus savo rankose, o tikriausiai ir savo širdyje, laiko neužgęstančios draugystės žibintą. Užmerktom akim jis dovanoja ją kitam, lyg sakydamas: "Priimk — nuo manęs Tau". Čiurlionio vartotas saulės simbolis yra teisingai pritaikytas sunkiai sukonkretinamai draugystės idėjai. Nuo senų laikų saulė yra laikoma šilumos centru ir gyvybės nešėja. Taigi draugystė yra toks ryšys, kuriame du žmonės atranda vienas kitam meilės šilumą ir šis nuoširdumas juo išlaiko artimais, nežiūrint to, kad jie gali ilgai nesimatyti. Draugystė, kaip ir saulė, augina. Saulė savo spindulių jėga užlaiko žemės gyvybę, o draugystė, suartindama du žmones, augina juos vienas kitą pažinti, suprasti bei gerbti.

Saulės sonta: Andante

Kitame komplikuotesniame keturių dalių darbe "Saulės Sonata" Čiurlionis sujungia saulę, mėnulį ir žvaigždes kasdieniniame jų cikle. Pavyzdžiui, pirmame paveiksle "Andante" pristatoma naujos dienos pradžia: ankstyvas rytmečio rūkas, apdengdamas žemę, neužstoja saulės spindulių šviesos. Įdomu, kad spinduliai ne išilginėm linijom tapyti, kaip įprasta, bet kaip spindintys burbuliukai. Atrodo, lyg Čiurlionis prisiminė lietuvių liaudies dainų "ridolėlę" (riedinčią saulę) ir išbarstė šią formą po visą paveikslą. Tarp ridolėlių skrajoja paukščiai, kurie simboli-

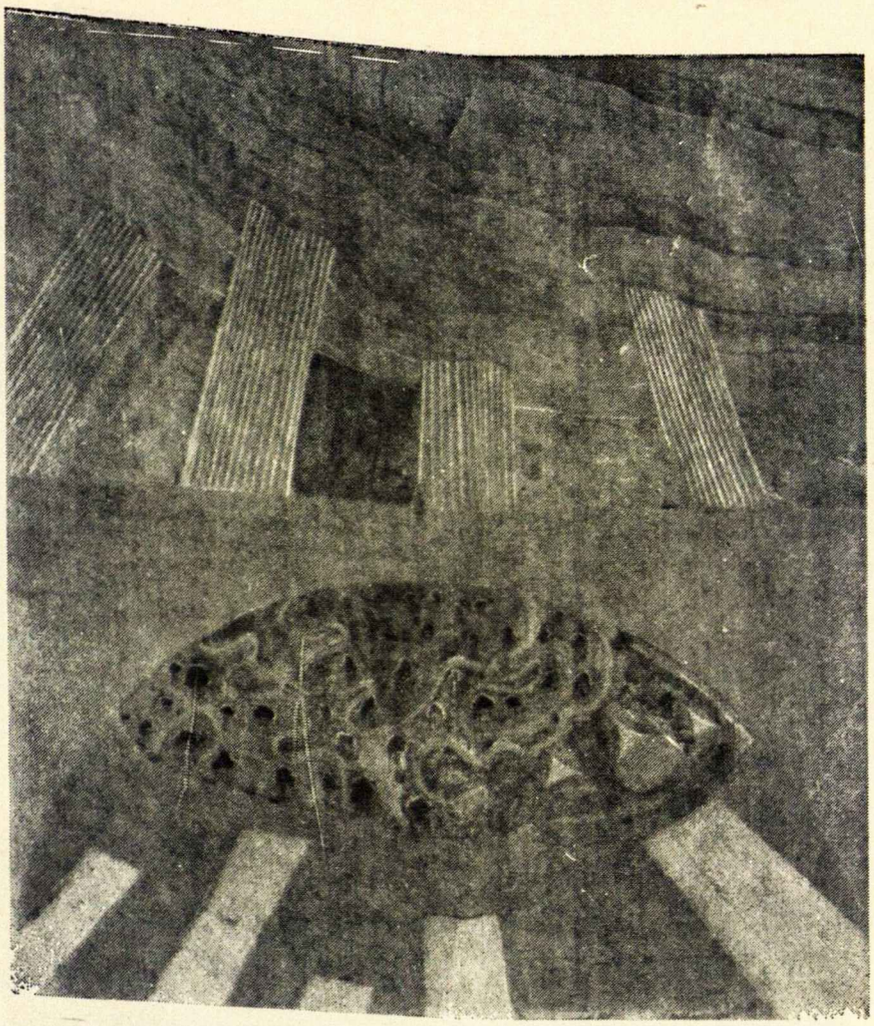

M. K. Čiurlionis, *Saulės sonata: Allegro*

zuoja naujienų nešėjus. Šiuo atveju jie pranašauja saulės tekėjimą ir naujos dienos pradžią. Taip pat šiame paveiksle yra vaizduojami treji vartai. Mitologijoje jie simbolizuoja perėjimą iš vienos egzistencijos į kitą. "Andantėj" jie tinkamai atvaizduoja nakties pasikeitimą į dieną. Paveiksle rodomas ramus ir naujas, dar neišgyventas, ateinančios dienos vaizdas.

Allegro

Antrame paveiksle "Allegro" saulės spinduliai jau didesni, platesni, tvirtesni, nebe "ridolėliai". Jie primena masyvias graikiškų rūmų kolonas arba pulsuojančias arterijas, nešančias gyvybinį deguonį alkanoms kūno celėms. Matosi ir rezultatas — gyvastinga augmenija. Paveikslo viršūnėje yra trys trikampiai, kurie atsispindi žemėje. Jie pagal mūsų tikėjimo simboliką, vaizduoja Dievo Apvaizdą. Paveiksle parodoma, kad gyvybė žemėje palaikoma Aukščiausios Būtybės – Dievo ir per Jo sukurtą dangaus kūną — saulę.

Scherzo

"Scherzo" yra trečias paveikslas. Jame žemė jau matoma iš arčiau. Visur gyvastingumas: peteliškės skrajoja, gėlės žydi ir kaikurie medžiai tokie aukšti. Jaučiamas pavakarys. Šalia šio linksmumo ir jaukumo, rodoma saulė, jau artėjanti prie laidos —

M. K. Čiurlionis, *Saulės sonata: Scherzo*

žinai, kad šis vaizdas greit pasikeis. Saulės rutulyje jau matosi mėnulis. Ir štai, va, saulė, baigdama savo dienos ciklą, turės užleisti savo vietą mėnuliui, kuris pasitiks ateinančią naktį. Šitoks vaizdas nėra surrealistiškas, nes pavakariais neretai tenka matyti saulę ir mėnulį kartu danguje.

Finale

Paskutinėje "Saulės Sonatos" dalyje, "Finale", užbaigiamas dienos ciklas. Joje žvaigždės žėri ir aplinkui taip viskas ramu ir tylu. Skirtingai nuo savo protėvių galvojimo, Čiurlionis neparodo nakties piktųjų dvasių. Paveiksle jis vaizduoja tris ryškius objektus: nutilusį varpą, voratinklį ir miegančius karalius. Varpas šiuo atveju simbolizuoja laisvės idėją. Jo pagražinimas pirmų trijų paveikslų miniatiūriniais vaizdais tikriausiai reiškia praeitį. Tačiau varpas — nutilęs; tai suvokiame iš nesutrūkusio voratinklio. Reiškia, varpas neskamba laisve praeičiai; arba, kitaip tariant, praėjusiam laike jau nebėra vietos laisvei veikti, kadangi jam jau uždėtas praeities antspaudas.

Astrologiniai spėjimai ir kai kurie senovės tikėjimai, su kuriais gal Čiurlionis buvo susipažinęs, teigia, kad voras savo verpimu simbolizuoja kūrimą ir atsinaujinimą. Už voratinklio karaliai miega. Su nauja diena jie bus pailsėję ir pasiruošę tolimesniam darbui. Bet kodėl tie karaliai? Gal Čiurlionis norėjo pa-

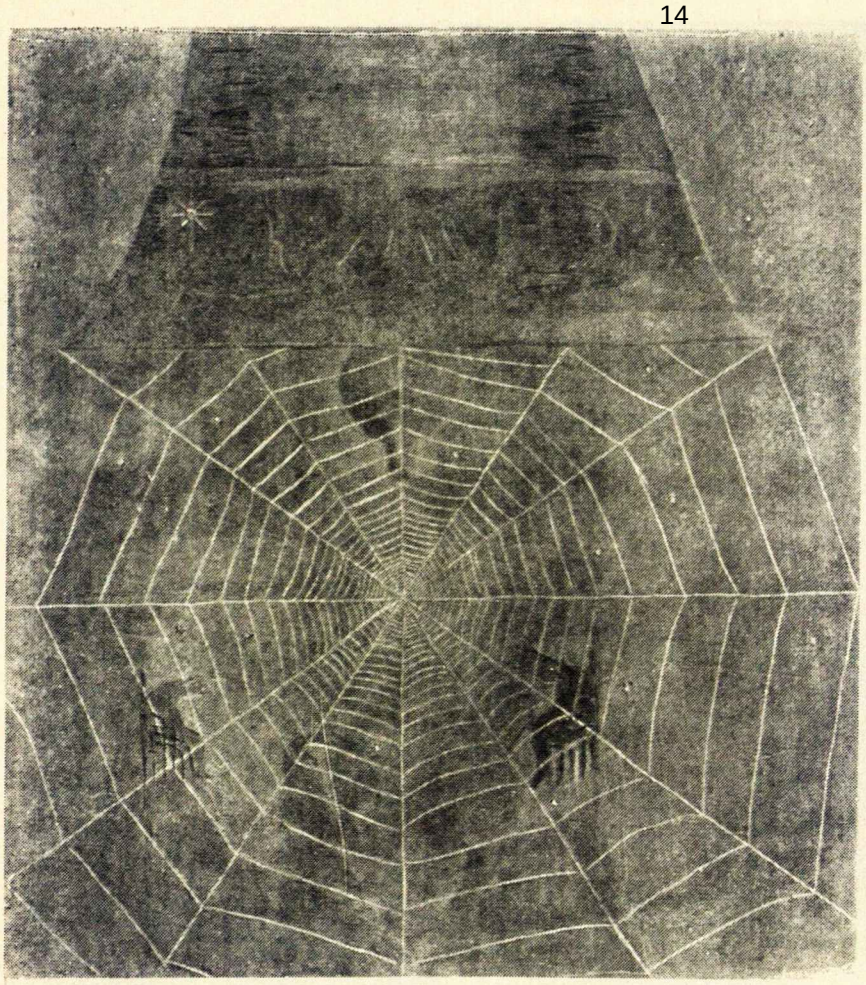

M. K. Čiurlionis, *Saulės sonata: Finale*

vaizduoti žmogų kaip karalių. Būdamas laisvas, žmogus yra kaip karalius. Tačiau jis turi nuolat savyje atsinaujinti ir kurti. Šiuo keliu einant, žmogui yra galimybė išsaugoti savo laisvę.

Kadangi paties menininko paaiškinimų apie jo tapybą neturime, tai tenka mums patiems analizuoti jo darbus. Vartant Čiurlionio rinkinį, į akis krenta besikartoją simboliai. "Bičiulystėje" yra saulė. "Saulės Sonatoje" matyti taip pat saulė ir vartai, trikampiai, varpas, voratinklis, karaliai. Kiekvienas šių simbolių yra apgaubtas tam tikra paslaptimi. Kiekvienam besidominčiam jo kūrybą, pirmutinis dalykas yra atrasti jo simbolių tikrąją prasmę.

Pavyzdžiui, pažvelgus pirmą kartą į bet kurį anksčiau minėtą paveikslą, aiškiai matai vyraujantį elementą — saulės spindėjimą. Ką duoda saulės spindėjimas? Tikriausiai kiekvienas atsakys, kad duoda šviesą ir šilumą veltui. Taip išeitų, kad saulė yra gera, neša mūsų planetai gyvybę. Iš čia ir pradedame ieškoti kūrinyje saulės tikrosios reikšmės su kitais esamais elementais. Kūrinio analizavimas yra kiek panašus į kopimą į kalną. Juo aukščiau įkopei, juo gražesnis aplinkui vaizdas atsiveria. O tai pasiekti reikia įdėti pastangų, turėti intuicijos ir gabumų jungti. Šituo keliu eidami, mes turime galimybę įžengti į mūsų didžiojo menininko dvasios ir fantazijos pasaulį.

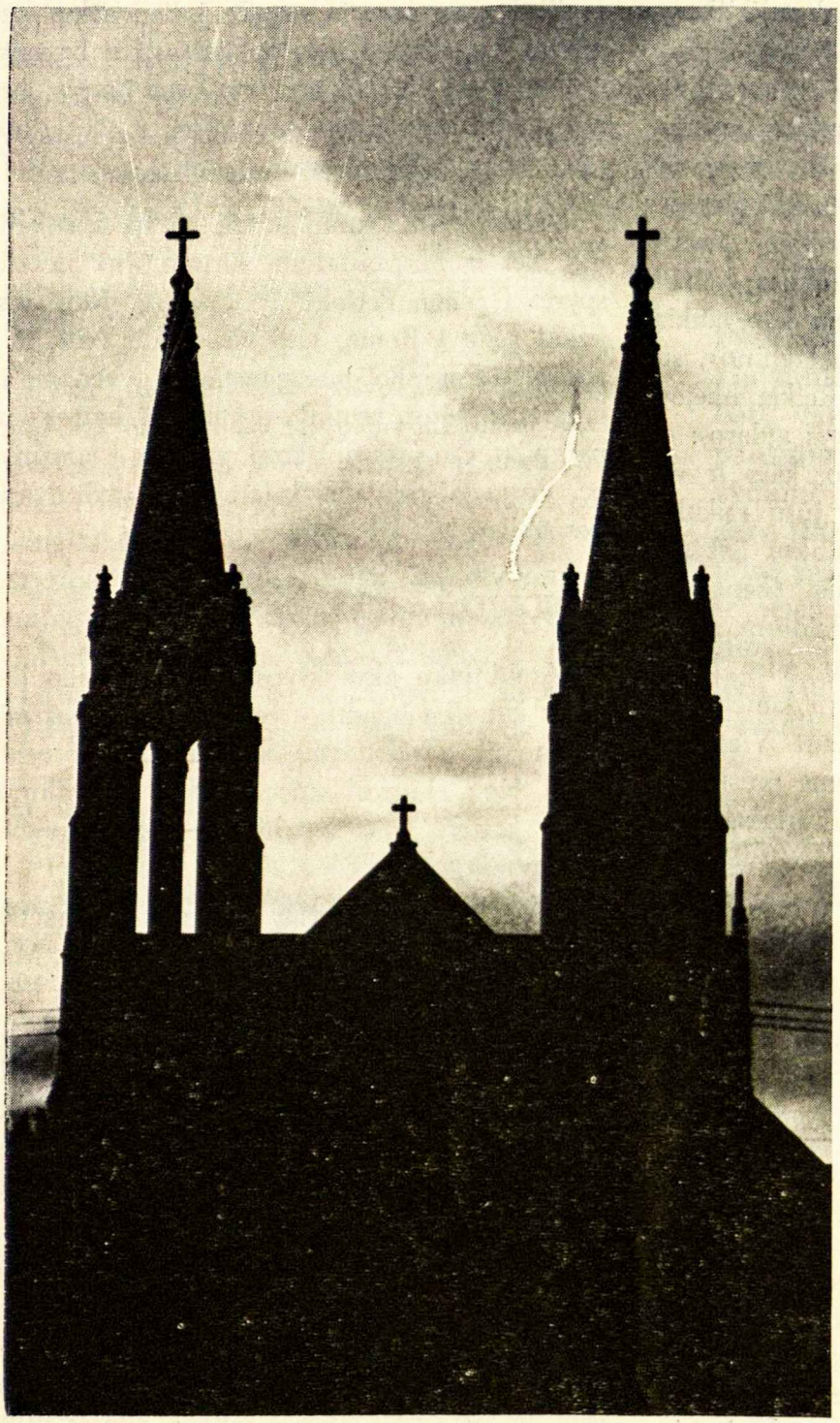

AR MES SUGRĮŽTAME? KAS MUS PASITINKA? KOKĮ KRAITĮ ATSINEŠAME?

PRANAS RAZMINAS

Šių metų balandžio "Drauge", ateitininkų skyriuje, buvo įdėtas mano rašinys, svarstantis ateitininkų sugrįžimą iš egzodo į lietuviškas parapijas. Buvo kelios užuominos, kaip įsijungti į aktyvią veiklą, atnaujinant dar bent iš vardo likusiųjų lietuviškųjų parapijų lietuviškąjį veidą. Tačiau giliau svarstant šias mintis, sutinkama daug spręstinų problemų, kurių neišsprendus, grįžimo pastangos nublanksta.

Gal būt, mes atsistosime prieš ledinę tylą; gal būt, mums bus pasakyta: bažnyčios durys atdaros, eikite ir melskitės. Mes sugrįžtame, bet kokį dvasinį kraitį atsinešame, kas mus pasitinka? Gal mes ten įrašomi tryliktuoju numeriu, pagal jau esamų kitų organizacijų eilę, kad galėtumėm laikas nuo laiko arčiau prie altoriaus prieiti? Tada, mano supratimu, pasilikime ten, kur stovime, ir paieškokime savo

---

Pranas Razminas — mokytojas, priklauso meno draugijai Šatrijai, dažnai besireiškiąs spaudoje, laimėjęs visą eilę pirmųjų premijų "Laiškų Lietuviams" straipsnio konkursuose.

veiklai našesnių barų savo katalikiškumo principui realizuoti.

Negalėčiau rekomenduoti ateitininkams susilieti nė su viena lietuvių parapijose esančių draugijų veikla, išskyrus vyčius, bet ir jie turi labiau amerikietišką veiklos stilių, kai mes dar grynai lietuvišką, atsineštinį - tradicinį. Tačiau su jais įmanomas, kad ir ne tobulas, veiklos paralelizmas. Ar mūsų sugrįžimo kas laukia, Kaip tėvas laukia sūnaus (ne palaidūno), sugrįžtančio iš tolimos kelionės? Reikia abejoti. Kaipo katalikams, bažnyčios durys atdaros: eikite, melskitės, siekite šventumo, kaip ir visi katalikai; kitos reformos — ne jūsų reikalas. Parapijoj nerasi tėvo, kuris pasitiktų išskėstomis rankomis, nors ir nebūtumei (bent pats savęs nelaikytumei) sūnumi palaidūnu. Daug susikrovusio kartėlio tarp brolių. Visa laimė, kad Dievas leido žmogui vargus ir kančias apmiršti, o paskui dovanoti, sekant Viešpaties maldos žodžiais: "Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiam savo kaltininkams".

DVASIOS VADAI

Mes niekados nebuvom vieni. Mus visur lydėjo ir tebelydi mūsų vyresnieji broliai — dvasios vadai. Tad jie turėtų ne tik pareigą, bet ir teisę mus atlydėti ir į lietuviškas parapijas. Mes didžiuojamės, kad jie mus laiko didžia brangenybe. Jie, o ne kas kitas, padeda apšvarinti mūsų namus, iššluoti mūsų apdulkėjusias širdis ir sąžines.

Tiesa, jeigu mums, ateitininkams, ir nebūtų kliūčių įsipilietinti parapijose, tačiau, kiek nujaučiama, su mūsų vyresniaisiais atsirastų sunkenybių. Tai problema, kuri nėra išspręsta per ketvirtį šimtmečio. Neturiu galvoje lietuviškų vienuolynų kunigus vienuolius. Jie verti aukščiausios pagarbos. Bet jie negali visko aprėpti. Vietinė hierarchija nesuinteresuota mūsų problemomis. Tačiau mes žiūrime kitaip į šį reikalą. Tad žygis į Romą nelaikytinas palaidotu reikalu, tik jis turėtų būti kitokio pobūdžio: visų katalikų lietuvių, ne tik jaunimo. Tai ne tik tautinės, bet ir dvasinės gyvybės reikalas. Mes griežtai atmetame valdymo nepatogumų logiką, teikdami absoliučią pirmenybę apaštalavimo dvasiai. Tai nėra mūsų neapgalvoti įgeidžiai, bet mūsų likiminis būti ar nebūti.

Tad mes, nors ir sugrįžę į lietuviškas parapijas, negalėsime savo misijos atlikti be savo dvasios vadų, be tokių, kurie mus jungia, bet ne skaldo. Sugrįžimas suprantamas tik visuotinis: tėvai, vaikai, vyresnieji broliai.

Šalia šeimos, parapija yra ne tik vertikalinio, bet ir horizontalinio turinio. Juk neatsispyręs į žemę, neįšoksi ir į dangų. Kaip visi keliai veda į Romą, taip visi keliai veda ir į parapiją. Parapijoj mes gimstame, gyvename ir mirštame. Mūsų esminio gyvenimo centras yra parapija. Čia mūsų tikroji atrama į amžinybę. Verta jai priklausyti, joje plėsti savo dvasines galias.

BENDRIJA

Ateitininkų akys krypsta ir į pasaulio lietuvių katalikų bendrijos centrą. Juk mums reikia ne tik paskirų veiklos oazių, bet ir centrinių jėgų, kurios mūsų darbus koordinuotų ir kreiptų mus katalikybės bei lietuvybės išlikimo kryptimi.

Ko mums konkrečiai iš bendrijos tikėtis? Darbo ir jo rezultatų, ne tuščių žodžių. Mažiau kalbų apie savo darbų įamžinimą, apie paminklus, bet apie darbą, kuris mums garantuotų dvasinę gyvybę. Iki šiol katalikų bendrijos veikla — motina prie lopšelio, migdanti vaiką. Mes visa dvasine jėga atmetam lopšinės dainos metodą. Mums reikia žygiui uždegančių žodžių.

Bendrija tik užuomazgoj, bet ima baimė, kad ji nepasiliktų tik užperėtu kiaušiniu. Pats laikas prasikalti gyvybei ir veržtis kad ir į nekruvinos kovos gilumas. Tai didelė moralinė jėga, jei patektų į stiprias rankas. Šimtas tūkstančių aktyvių lietuvių katalikų ją paremtų. Argi ne jų rankose yra popiežiaus "Exul Familiae"? Čia ne vien tik Chicagos, Detroito ar kurio kito miesto ar parapijos reikalas. Tai viso pasaulio lietuvių katalikų reikalas, tai mūsų žudomos tautos ir mūsų jpačių išlikimo reikalas. Jei jau nebūtų rasta teigiamos kalbos, tai palikime ženklą, gyventi ar mirti šauksmą, kad būsimos kartos mūsų nekaltintų.

PAŠAUKIMAI

Mes, degdami nerimastimi, laukiame pašaukimų. O iš kur kitur turime viltis, jei ne iš

katalikiškojo jaunimo — iš jaunimo, besiveržiančio į katalikiškąjį elitą, kuris pasiryžęs katalikiškojo principo niekados neišduoti. Kiekvienas pašaukimas yra Viešpaties stebuklas. Nė vienas nežinome Viešpaties planų, tačiau kur kas lengviau išgirsti Šventosios Dvasios kvietimą Dievo namuose, negu salėse, kur viešpatauja pasiutęs muzikos trenksmas, ardąs jaunuolio kūną ir dvasią.

Nei paskaitos apie pašaukimų reikalingumą, nei pamokslai, nei pagraudenimai, skirti tėvams ir pačiam jaunimui nedaug duos naudos. Triukšmas ir be rūpesčių gyvenimas jaunimą labiau traukia. Susikaupti, pasiryžti ir pasiryžimą realizuoti nėra laiko. Juk dar tik pati jaunystė, pats gražiausias gyvenimo pavasaris. Gal būt, vėliau pagalvosiu. Už metų, kitų. Palikti mylimąsias — tai ne tėvus... Jie šiandieną paskutinėj rūpesčių vietoj. Man gaila tik mano paties jaunystės... — girdi jaunuolį atvirai protaujant.

Parapijose esantis jaunimas neturi uždegančių pavyzdžių. Štai ir dėl to ateitininkai kviečiami sugrįžti į dar tebeveikiančias, nors ir pusiau lietuviškas, parapijas. Tegu ten dažniau pasirodo ir dabartiniai jų dvasios vadai. Nelaukim iš kiekvieno Mišioms patarnaujančiojo būsimo teologijos studento. Čia mažai težiūrima į savanoriškumą: tavo eilė, eik ir tarnauk. Kitaip, būsi išbartas ar net nubaustas.

ETNINĖS GRUPĖS

Amerikos etninės grupės — ant politikos vulkano. Viena ranka skatinama, kita ranka pristabdoma. Kai vyksta sambūvis, politikai apie etnines grupes tyli; turiu galvoj rytinės Europos tautas. Kai vyksta trintis tarp Rytų ir Vakarų, tada etninės grupės reikalingos.

Ant panašaus vulkano stovi ir lietuvių katalikų etninė grupė. Tik ji nepatiria atoslūgio, daugiau blaškoma valdymo sūkuriuose, negu turi progos pasišildyti apaštalavimo atokaitoj. Kur silpna apaštalavimo dvasia, ten nelauktina ir pašaukimų. Kur yra apaštalavimas, ten kyla ir šventieji. Ir mes, lietuviai, savo bažnyčiose laukiame apaštalų, kurie kalbėtų labiau į mūsų apsunkusias sielas, negu į išsipūtusias kišenes. Mums tobulėjant, mūsų piniginės supliukš. Tokia yra logika į tobulumą.

Etninės problemos Amerikoj, etninės problemos lietuviškose parapijose, etninės problemos jau ir ateitininkų šeimose ir apskritai lietuvių katalikų gyvenime. Taigi, rodos, kaip ir lenktyniaujame etninėmis problemomis. Argi nenuostabu, kai, sugrįžęs į savo namus, randi

Pavergtos ir terorizuojamos lietuvių tautos, kuri negali laisvai kalbėti, vardu mes kreipiamės į viso pasaulio geros valios žmones, prašydami paremti persekiojamus už savo tikėjimą ir žmogaus teisių gynimą prieš iki šiol negirdėtą melą... ir prieš valdžios galios piktnaudojimą... — Iš Pasaulio lietuvių katalikų atstovų atsišaukimo į laisvąjį pasaulį 1975 m. liepos 1 d. Romoje.

juos pilnus svečių, kalbančių tau nesuprantama kalba ir tavęs šeimininku nepripažįstančių? Gal būt, per ilgai užtrukome kelionėj? Kodėl atpažintam pasiūloma tik kertelė, kaip menkai pageidaujamam svečiui? Etninių grupių pliuralizmas Katalikų Bažnyčioj apaštalavimo neapsunkina, o verkšlenti dėl valdymo sunkumų, tai nereikalingas žmogiškųjų silpnybių demonstravimas.

Tikrai šauni Amerikos katalikų etninių parapijų, vienuolijų atstovų, dvasiškių ir pasauliečių konferencijos, įvykusios 1974 m. birželio 18-20 d. d. Clevelande rezoliucija lygių galimybių dėsnio vykdymo reikalu: Kadangi visiems gyventojams lygių galimybių samprata ir pliuralizmas Amerikoje yra glaudžiai susiję ir kadangi Katalikų Bažnyčiai ypač rūpi tolerancija ir visų gyventojų savitarpio supratimas, etninių grupių atstovai mano, kad Katalikų Bažnyčia Amerikoje turėtų sielotis lygių galimybių visų tautybių žmonėms dėsnio pritaikymu Bažnyčios hierarchijoj, bažnytinėse organizacijose ir kitose jos įstaigose.

Atsižvelgiant į katalikų misiją pasaulyje, katalikų etninių grupių hierarchijai priminimas turėtų tik paskubinti ištikimai vykdyti encikliką "Exul Familiae", kuri užtikrina teisę organizuoti atskiras tautybių bendruomenes ir įvairius patarnavimus pagal jų porei-

"Pradėjau ruoštis kaip kunigas dirbti su lietuviais"

POKALBIS SU TREČIOS KARTOS AMERIKIEČIU LIETUVIU

Tomas Kasputis yra Chicagos arkivyskupijos Mundelein, Illinois, seminarijos studentas. Šįmet balandžio mėn., jis buvo įšventintas diakonu, o kitais metais tikisi tapti kunigu. Trečiosios kartos lietuvis, nemokėjęs kalbėti lietuviškai, šiuo metu jis mokosi lietuvių kalbos. Šiam pokalbiui buvo naudota anglų kalba.

KLAUSIMAS: Tomai, kilme tu save laikai lietuviu. Kokie yra tavo giminystės ryšiai su lietuviais?

TOMAS KASPUTIS: Mano seneliai, į šį kraštą atvykę tuoj po 1900 m., įsikūrė Chicagoj. Jie buvo kilę iš mažų žemdirbių kaimelių Lietuvoj — iš Gaurės, Skapiškių ir Kupiškų. Šiame krašte jie buvo darbininkai. Aš gi gimiau ir užaugau lietuvių parapijoj Chicagos pietvaka-

---

PARAPIJŲ KLAUSIMU (iš 207 psl.)

kius ir kultūrines tradicijas. Bet niekados visu pilnumu nebus to pasiekta, kol kuriai nors katalikų etninei grupei pilnomis apaštalo teisėmis nevadovaus savas hierarchas, priklausąs tiesiog nuo Vatikano. Kitaip bus tik nuolatinis tąsymasis ir vyraus valdymo primatas, kur amžinai skriaudžiama apaštalavimo dvasia. Bet kurio kito hierarcho valdžioj ne tik būsi, bet ir jausies esąs posūnis. Bet jei drįstama kalbėti apie "Laisvę ir teisingumą visiems", tai šis šūkis taptų melu, jei katalikų etninių grupių tikintieji neturėtų priklausančios vietos ne tik valstybėj bet net ir Katalikų Bažnyčioj, kurioje, rodos, to ir šešėlio neturėtų būti.

— — —

Nesugrįžę ir neįsitvirtinę lietuviškose parapijose, nelaukim pašaukimų. Tuo labiau nelaukim pašaukimų iš lietuvių jaunuolių tarpo. Lietuviškosios parapijos neturi lietuviškojo jaunimo telkinių, iš kurių būtų galima laukti darbininkų į Kristaus vynuogyną. O jaunimas, kuris parapijose sukinėjasi, maža ar ir visai nesiinteresuoja mūsų rūpimuoju klausimu. Tad nekaltinkim vieni kitų, kai kaltė krenta ant mūsų visų.

riuose. Nors abu mano tėvai gerai kalbėjo lietuviškai, namie lietuvių kalba niekada nebuvo vartojama, nes mano visi seneliai išmirė, kai aš buvau dar mažas. Tokiu būdu aš galiu būti laikomas trečios kartos lietuviu, kuris niekad neišmoko lietuviškai, kas nėra retenybė šioje šalyje.

KLAUSIMAS: Kaip Pats apsisprendei tapti kunigu?

TOMAS KASPUTIS: Pašaukimo klausimą nėra lengva aptarti. Negali nurodyti tikslios datos — dienos ar valandos, kada "išgirsti Dievo balsą" ir įsitikini, kad Dievas tave šaukia kunigystėn. Mūsų šeimoj, man augant, religija ir religinis pamaldumas buvo svarbūs dalykai. Buvau nustebintas kai kurių kunigų noru ir pastangomis padėti žmonėms jų skausme taip, kad, kai atsirado proga, apsisprendžiau įstoti į mažąją seminariją Chicagos arkivyskupijoj — "vien pabandyti". Nuo to laiko savo gyvenime jutau vis didėjantį kvietimą maldai ir kitų tarnybai. Ir aš ėmiau jausti, kad į tą asmeninį kvietimą galiu atsakyti aš — ir tik aš — kaip kunigas.

KLAUSIMAS: Kokiu keliu priėjai prie išvados dirbti su lietuvių kilmės žmonėmis?

TOMAS KASPUTIS: Kai buvau aukštojoj mokykloj, aš prileidau, kad tai, ką kunigas darytų, būtų tas pat visiems žmonėms: viena parapija būtų tokia pat, kaip kita kaimynystėje; kai kurios truputį didesnės, kai kurios truputį naujesnės — bet argi ne visi mes buvom Romos katalikai ir amerikiečiai su tais pačiais reikalais?

Kai vyščiaus ir lavinaus seminarijoj, negalėjau nepastebėti įtakos, kurią darė negrai mūsų krašto visuomenei ir Bažnyčiai tvirtindami: "Ne, mes nesam panašūs. Mes turim skirtingą istoriją ir skirtingą patirtį. Mes gal nesam geresni už jus, bet nesam nei blogesni — mes tik skirtingi". Susidomėjau ir panorau dirbti negrų parapijose Chicagoj.

Tada vieną dieną prieš 2 metus pradėjau suvokti, kad negrai nebebuvo nebyliai, pamiršti žmonės, betgi mano paties žmonės buvo. Argi negalėtų lietuviai, lenkai ar kita imigrantų mažuma taip pat sakyti: "Ir mes turime skirtingą istoriją ir patirtį, kuri mus padaro, kas mes esam. Mes turim būti priimti su savo rūpesčiais ir tradicijom — ne geresni, bet skirtingi". Nuo tada pradėjau rimtai bandyti ruoštis kaip kunigas dirbti su lietuviais.

KLAUSIMAS: Kaip Tavo bažnytiniai vadovai nusistatę Tavo norų atžvilgiu — dirbti su lietuviais?

TOMAS KASPUTIS: Manau, kad tai su tuo reikėtų sutikti, kad daugumas institucijų yra atsilikę nuo žmonių, iš kurių jos susidaro. Žmonės ir idėjos gali keistis ir vystytis visai sparčiai, kai tuo tarpu struktūros ir institucijos juda lėtu tempu. Seminarija nesudaro išimties.

Kai kurie seminarijoj tebejaučia, kad paruošti kunigą tegali būti vienas būdas, kuris įgalintų tarnauti visiems žmonėms lygiai gerai. Kas galvoja kitaip, dažnai kritikuojamas kaip turįs "siaurą" galvoseną. Betgi toks žvilgsnis pradeda keistis, ypač didėjant pareikalavimui ispaniškai kalbančių kunigų Chicagoje. Tačiau mažesnių etninių grupių reikalai dar nėra pilnai suprasti ir neįvesti į kunigo pasiruošimą. Dažnai į tai žvelgiama, kaip į kažką tai, ką galima "pačiam ant greitųjų sugraibyti".

KLAUSIMAS: Tomai, kokie Tavo ateities planai?

TOMAS KASPUTIS: Neseniai pora mėnesių mokiausi lietuvių kalbos su mokytojo pagalba. Ir šiuo metu man padeda du kunigai, šv. Raštą skaitant ir sakinius sudarant lietuvių kalba.

Diakono tarnybai paprašiau būti paskirtas į lietuvių parapiją ir šiuo metu laukiu paskyrimo iš kardinolo Cody. 6-9 mėnesius būsiu diakonas. Mėginsiu susidaryti galimybę toliau mokytis lietuvių kalbos, kultūros ir ypač religinės išraiškos būdų, kad galėčiau tinkamai pasiruošti kunigo darbui lietuvių bendruomenėj Chicagoje.

Redakcijos pastaba: Šis pokalbis įvyko gegužės mėnesį. Birželio mėnesį Tomas Kasputis buvo paskirtas ne į lietuvių parapiją, kaip jis prašė, bet į amerikiečių šv. Kristinos parapiją. Jo tolimesnė ateitis priklausys nuo jo paties, jo bažnytinės vadovybės ir mūsų, lietuvių, sprendimų bei sudaromų aplinkybių.

LIETUVOS NACIONALINĖ MOKYKLOS BIBLIOTEKA

MŪSŲ ŠEIMOJ

JONAS DIEVAŽYS

3

ATOSTOGOS

Atostogos. Visa šeima stovyklaujam Wisconsino miškuose.

Retenybė — šį rytą žmona atsikėlė blogam ūpe.

Pavalgėm.

Aš su vaikais įsikuriam prie ežero ant smėlio. Žmona ir Julytė atkeliausiančios vėliau.

Vytukas jau spėja dvi poras kelnių sušlapinti. Įmeta sviedinį į vandenį ir, aišku, reikia kamuolį ištraukti. Marytei prireikia mažus reikalus atlikti, o dabar — Vytukui.

Nors apsiniaukus, bet vėjo nėra. Nešalta. Ežeras ramus, lyg stiklinis. Žmonių nei gyvos dvasios. Pagaliau vaikai užsižaidžia, ir aš galiu porą žodžių parašyti.

Prabangingas momentas. Nežinau, kurią knygą griebti: apie vaikų auklėjimą ar apie maldą. Gal truputį paskaitysiu apie maldą. Nes jei išmoksiu kaip melstis, gal ir vaikus geriau sugebėsiu auklėti.

Po vieno skyrelio — žinios! "Tėte, aš padariau pū!"

Nutariu Vytuką nuvesti žmonai atgal ant kalniuko. Marytė palieka viena smėlyje.

Kai sugrįžtu, Marytė lūpą patempus. "Nu kas?" — "Aš bijojau viena būti ir norėjau pas jus ateiti". Kaip tik tuo metu dvi jaunos stovyklautojos prabėga ir klausia, ar nematėm jų pabėgusio šuns. O jei Marytė viena būtų šunį pamačius?! Krizė po krizės. Tyliai dėkoju Jam.

Tik prisėdu, štai Marytė pribėga, "Ar galima tą uogą valgyti?" Ačiū Dievui, kad dar paklausia. Šį sykį buvo mėlynė, bent man taip atrodė.

Vėliau teko išsikalbėti, kad Marytė bijojus viena būti, nes galįs šuo atbėgti...

Tas straipsnelis apie maldą man labai patiko. Rašo, kad Dievas mus prižiūri mažiausiuose dalykuose. Šį rytą — gryna teisybė.

Marytė sėdi kartu su manim ir klausia: "Tėte, kodėl čia lėktuvų nėra?" Pertraukiu rašymą ir kažką atsakau.

"Ką tie vaikai daro?"

Atsakau: "Jie vandeny siunta ir triukšmauja".

Kažkoks paukštis sučiulba. "Kas buvo ten?"

Debesys tirštėja.

"Kodėl mes nežuvaujam?" — "Mums reikia lazdos ir virvės", atsakau.

"Jei nieko nesugauni, galima būtų virvę ilgesnę padaryti ir užmesti giliau. Taip?" — "Tur būt".

"Ką tau mama sakė, kai Vytuką nuvedei?" — "Nieko".

"Kodėl nieko?"

Mano maldos filosofas, kurį mėginu skaityti, pripažįsta, kad nežino, kaip tylą pritaikyti šeimos gyvenime.

Vienas vaikas matyt pavargo ir eina link palapinių — lipa viršun į šlaitą.

"Kodėl tas žmogus eina į viršų?"

Vytukas atkeliauja. Pamato vaikų paliktas padangas paežery. "Tėte, vienas ratas mažas, kitas didelis! Tėte vienas ratas mažas kitas didelis!"

Tyla.

"Kodėl tas žmogus sėdi?" — "Jam šalta", atšoviau, netekęs kantrybės.

Šuniukas atbėga!

Vaikai tuojau pas mane. Kviečiu šuniuką arčiau. Jis neina, bijo. Vaikai nustebę.

"Mama ateina!"

Šlapios kelnės. Žmona vėl Vytuką keičia. Julytė spardos nepatenkinta. Gauna žįsti.

Vytukas koją įkiša į vandenį. "Mama, man nešalta. Noriu lįsti į vandenį!" Temperatūra šešiasdešimt penki saulutėj, jei ji pasirodo. Oras ne maudymuisi.

Vytukas man ant kelių sėda. "Duok man raktus!"

Žmona pasakoja, kad skaičius truputį apie Eagle River miestuką, sėdėdama automobily. Julytė miegojus palapinėj. Beskaitant dinkt į galvą, kad Julytė verkia. Pažiūrėjus taip ir buvę.

Nuo Vytuko man koja aptirpsta. O tas juokias ir toliau sėdi.

Jau ir vėl Vytukui laša. "Eik prie medžio!" Bėga.

Žmona pasakoja, kad netoliese yra indėnų rezervatas. Būtų gerai nagines (moccasins) nusipirkti. Aš manau, kad pigiau, kaip už šešis dolerius, negausim. Jei pirksim, tai nutariam pirkti atostogoms baigiantis.

Marytė: "Kodėl valties priekis taip pakilęs?"

Vaikai nutaria bėginėti. Susipeša.

Julytė pū padaro. Vytukas muša išpūstą kamuolį.

Marytė pribėgus pasakoja mamai apie mėlynę, kurią buvo radus. Julytė vystoma knirkia.

Žmona: "Prašau man išvietės popieriaus nuplėšti?"

Mažas vėjelis pakyla. Daros vėsu.

Julytė verkia. Einu su vaikais pažaisti.

Žmona ir aš nutariam, kad vėsu. Einam į šlaitą šilčiau apsirengti. Gal eisim pasivaikščioti.

Po pusantros valandos išsirengiam piknikauti. Atrodė, kad lis, tai visi apsišarvavom lietpalčiais ir botais.

Vos paėjus, žinoma, saulutė žeme ridinėja.

Pasiekiam tikslą. Užkandžiaujam.

Pereitą valandą praleidau, mėgindamas Svea 123 miniatūrinę krosnelę uždegti. Noriu šeimai pakepti kukurūzų (pop corn). Pagal aprašymus ši krosnelė viena iš geriausių. Nebuvo progos ją namuose išmėginti.

Vilties nenustoju. Išardau ir mėginu atrasti, kas per bėda. Vaikai, žinoma, dreba, ir šunys kaukia, vos pamatę. O čia, kaip tyčia, du ar trys. Julytė rėkia pilna gerkle, nes musės žiauriai kanda. Pykdamas ant krosnelės, atimu Julytę iš žmonos ir paguldau ant stalo. Uždengiu tinklu, ir ji užsnūsta.

Žmona studijuoja grybus. Čia jų šimtai. Ji, jų prisirankiojus, mėgina atskirti, kuris nuodingas, kuris ne. Aš nepasitikiu ir pykstu, kam taip kvailai elgias. Vaikam sugulus, šį klausimą diskutuosim.

Gal krosnelė jau atvėso. Mėginu tvarkyti.

Išardau. Išvalau. Instrukcijas gerai išstudijuoju. Krosnelė nenoromis veikia. Greitai iškepu kukurūzus. Nors trečdalį ir sudeginau, bet kukurūzai didelis pasisekimas.

Po to krosnelę vėl mėginu. Svea neveikia, kaip pridera, ir gana. Laikinai pasiduodu.

Šilta. Dabar nutariam mėginti suspėti atgal į paplūdymį.

Sugrįžus prie palapinių, paaiškėja, kad laikas vakarienę kaisti. Mat, aš stovyklos virėjas.

Man Svea ramybės neduoda. Šeima iškeliauja prie ežero, o aš krosnelę vėl ardau. Ant vienos svarbios sraigto įpiovos randu kažkokios košės.. O toj košėj, atrodo, metalo žievės.

Išvalau. Korsnelė, atrodo, veikia.

Šio vakaro patiekalas: dešrelės su pupom. Kol šeima sugrįžo, dešrelės jau garuojančios ant stalo. Esu patenkintas.

Jau porą vakarų ugnies nekuriam. Neapsižiūrėjęs pastačiau nailoninę palapinę per arti prie ugniavietės. Jei vėjelis pūsteltų, skrendančios žiežirbos gali stoge skylutę pradeginti.

Žmona ruošia vaikus miegui. Aš sėdžiu automobily (uodai gerokai kanda) ir mėginu pasiskaityti apie maldą.

Šiandien rašiau truputį daugiau, nei įprasta. Noriu užrašyti, koks iš tikro yra stovyklavimas. Kodėl mes taip vargstam? Sunku atsakyti.

Spėju perskaityti vieną sakinį. Marytė atbėga, nakčiai aprengta, "Tėte, aš noriu piešti". Čia pagal tvarką. Kol vieni rengiami, kiti piešia. Turiu duoti piešimo knygutę, nieko nepadarysi. Dabar girdžiu — visus spalvotus pieštukus išbėrė ant žemės. Spėkit, kas surinks?

Saulė jau beveik už medžių viršūnių. Skaitau apie tylą ir izoliaciją. Tyla tampa laisvalaikis klausymui. Kur Dievas man dabar kalba?

(Nukelta į sekantį puslapį)

Siūlymas

STUDENTŲ ATEITININKŲ VEIKLAI PAGYVINTI

RIMAS JUZAITIS

Atvirai žvelgiant į šiandieninę mūsų išeivijos visuomeninę bei kultūrinę veiklą, tenka dažnai nusivilti matant, kaip įvairios pastangos bei darbai, liečiantys mūsų tautinį gyvenimą, lieka nevaisingi ir be svarbesnių rezultatų. Nors darbai dirbami sąžiningai, vis dėlto dažnai (ir dėl to gaila) jie neatneša laukiamų vaisių. Kyla susirūpinimas: ar mes lietuviai pakankamai išnagrinėjam ir pilnai suprantame savo realią dabartinę padėtį? Ar išeivijoj būdami, pakankamai įvertiname visus aplinkos elementus bei įtakas, kurios vienokiu ar kitokiu būdu liečia ir veikia mūsų padėtį? Ar parenkame tikslius veiklos metodus? Nors šis rūpestis ypač taikytinas mūsų politinei veiklai, bet jis liečia taip pat ir visas kitas tautinio gyvenimo sritis. Darbo vaisingumas didele dalimi priklauso nuo jo pagrindų. Tie pagrindai, ant kurių mūsų pastangos remiasi, būtinai turi būti tvirti ir atspindintys tikslus.

Rimas Juzaitis siekia doktorato fizikos srity Virginijos universitete; priklauso Washingtono studentų ateitininkų draugovei. Šias sugestijas jis pateikė 1974 m. Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavime Toronte.

SUSIRŪPINIMAS

Kyla susirūpinimas: ar ateitininkų organizacija, iš esmės aukštų principų ideologinis bei inteligentinis lietuvių tautos elementas, pateikia pakankamai aktualių ir naudingų gairių bei pasiūlymų lietuviškai išeivijai? Ar ateitininkų organizacija dabar išugdo pakankamai susipratusių ir gilių principų vadų lietuviškai visuomenei? Tiksliau kalbant, ar mes ateitininkai, esame praktiškai įgyvendinę Toronte skelbtą šūkį: "Atvirumas laikui! Ištikimybė idealui"? Ar mūsų organizuotos pastangos bei darbai atspindi tą realų atvirumą dabartiniam laikui, dabartinėms aplinkybėms? Ar tos pačios pastangos būna pilnai pagrįstos mūsų skelbiamais idealais ir principais? Jeigu ne, tai mūsų visų atsakomybė yra išspręsti, kodėl ne, ir bandyti paieškoti metodų mūsų veiklai patikslinti.

Ypatinga atsakomybė krenta mums, studentams ateitininkams. Būdami studentai, ruošiamės užimti svarbias ir gal net vadovaujančias visuomenines ir profesines pozicijas. Bet dar svarbiau: esame pirma generacija grynai ir pilnai užaugusi ir išsimokslinusi išeivijoje. Ant mūsų pečių krenta atsakomybė tęsti sąžiningą ir gyvą tautinį darbą. Būdami studentai, turim pradėti ruoštis šiai atsakomybei. Studijuodami išmokstame įvairiais būdais, kiekvienas pagal savo pasirinktą mokslo šaką, žvelgti atvirai į tam tikrą aplinką. Bandome apsvarstyti ir studijuoti tą aplinką, ją geriau suprasti. Išmokstame pamatyti ir pramatyti įvairias problemas, atskleisti tų problemų savybes, o pagal savo studijas ir svarstymus stengiamės tas problemas išspręsti. Per tą visą procesą įsigyjame

MŪSŲ ŠEIMOJ (iš 211 psl.)

Ten, šeimos ratelyje, kur žmonos meilė puoselėjama. Ji ne tik vaikučius myli, juos tvarkydama, bet ir mane, nes leidžia man paskaityti ir parašyti.

Girdžiu Marytę: "Kaip rašyti 25-kis?" Mama: "Du ir penkis".

Vytukas ir Marytė skaičiuoja pieštukus. Žmona tvarkos, Julytė knirkia. Laisvalaikis tai klausos priimtuvo lavinimas. Žmogus yra ausis. Šventraštis apibūdina žmogų kaip būtybę, kuri klausos Viešpačio.

Žiūrėkite, kad neatstumtumėte kalbančiojo (Žyd 12, 25).

Žmona dainuoja ir žaidžia su Julyte. O ta: "Gū, gū!" Šypsos ir burbuliuoja. Šis klausymas troškulį malšina.

"Tėte, ateik piešti!"

ypatingą "protinį bagažą": ne vien žinias ir faktus, bet, dar svarbiau, — ugdom analitinius, mokslinius metodus. Nėra priežasties, kodėl negalime — vėl kiekvienas pagal savo mokslo sritį — pritaikyti tą "protinį bagažą" prie mūsų tautinio gyvenimo, svarstant ir sprendžiant savo tautines problemas.

PRAEITYJE

Savo "Atsiminimuose" prel. Mykolas Krupavičius jaudinančiai ir įspūdingai prisiminė ateitininkų veiklą prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą: "Ateitininkų pastangų dėka lietuviai pasiliko ištikimi savo lietuviškiems siekiams ir neiškrypo iš lietuviško kelio... Toji organizacija pasižymėjo dideliu vieningumu, drąsumu ir kovingumu. Jokia jėga negalėjo sustabdyti ten, kur reikėjo ginti lietuviškas ar katalikiškas reikalas".

Toliau rašo: "Jeigu Nepriklausoma Lietuva be kovų iš karto buvo įstatyta į aiškiai sveiką ir gilų demokratinės santvarkos kelią, tai yra tos ateitininkijos nuopelnas, nes ji ir Lietuvoje užėmė vadovaujamą vietą. Galime pasidžiaugti ir pasigėrėti, kad tos ateitininkijos kūrybiniais darbais džiaugėsi ne tiktai visa be pažiūrų skirtumo Lietuva, bet ir aplankę ją įvairių kraštų svetimšaliai.

Kodėl mes, dabartinės išeivijos studentai, negalime vėl užsidegti savo veikloje pirmųjų ateitininkų dvasia? Toks užsidegimas reikalauja iš kiekvieno mūsų asmeninio atsinaujinimo ir pasiryžimo. Bet taip pat reikalinga, kad Sąjungos organizacinė struktūra būtų tinkama tam, kad galėtume efektingu būdu sujungti mūsų visų asmeninius sugebėjimus ir pastangas į stiprų, organizuotą studentų ateitininkų judėjimą.

Pastarajam tikslui pasiekti turiu pasiūlymą. Šis pasiūlymas Sąjungos organizacinei struktūrai papildyti nėra visai originalus. Jis seka ankstyvesnės ateitininkų veiklos metodą, kada Sąjungos vienetai buvo padalinti pagal skirtingus uždavinius į įvairias sekcijas ar korporacijas. Kiekvienai sekcijai buvo pavesti atskiri aktualūs klausimai į kuriuos ta sekcija reagavo, kuriuos nagrinėjo ir pagal kuriuos realizavo praktišką veiklą.

Tad seka pasiūlymas dabartinei Studentų ateitininkų organizacijai papildyti:

23

1. Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba turėtų turėti narius specialiems mūsų veiklos sektoriams planuoti ir vykdyti.
2. Artimiausioj ateity reikia turėti SAS centro valdybos narius šiems sektoriams: a. visuomeniniam-politiniam, b. kultūriniam, c. religiniam, d. spaudai ir informacijai.
3. Sektoriaus vadovas gali susidaryti sau atskirą komisiją iš asmenų, nepriklausančių centro valdybai.
4. Sektorių komisijų uždaviniai: pagal jos paskirtį mobilizuoti ir užangažuoti narius darbui: žvelgti ir reaguoti į lietuviško gyvenimo specifinę dalį, planuoti ir vykdyti studijas, ruošti referatus, simpozijumus ir kita; giliai nagrinėti specialias tos srities problemas, ir remti visas studijas rimtais moksliniais metodais. Tikimasi, kad iš to viso išplauks rimto masto pranešimų, apžvalgų bei studijų. Komisija, pagal nutarimus, gali vykdyti praktišką veiklą; gali teikti centro valdybai veiklos gaires iš savo srities.
5. Kiekvienai komisijai vadovauja pirmininkas, kuris yra SAS centro valdybos narys. Komisija gali turėti sekretorę, korespondentą ir sendraugį ar akademiką, pasižymėjusį toje srityje. Šis pastarasis būtų komisijos patarėjas.
6. Tokiu būdu komisijų pirmininkai, centro valdybos pirmininkas ir Dvasios Vadas rūpintųsi programiniais reikalais. Kiti valdybos nariai — daugiau administraciniais. Visi nutarimai daromi visų centro valdybos narių dauguma.
7. Sąjungos suvažiavimai vyksta kasmet. Suvažiavimai susideda iš: a. atskirų komisijų darbo posėdžių, b. bendro Sąjungos darbo posėdžio, c. bendrų paskaitų, d. iškilmingo posėdžio ir e. pramogų: šokių, koncertų, literatūros vakarų ir kt.
8. "Gaudeamus", šalia visuomeninių ir organizacinių žinių, spausdintų įvairias narių parašytas studijas, referatus, bei "referatinius pasiūlymus". Kiekviena ko-

(Nukelta į 214 puslapį.)

OKUPUOTOS LIETUVOS KŪRYBINĖS SĄLYGOS

Iš Bostono moksleivių kuopos laikraštėlio

VYTENIS BICHNEVIČIUS

Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, iš Lietuvos į Vakarus pasitraukė didelė dalis vyresniosios ir jaunesniosios kartos lietuvių rašytojų ir menininkų. Užsienio lietuvių rašytojų draugija turi apie 90 narių, gyvenančių JAV-bėse ir kitose Vakarų pasaulio šalyse. Iš vyresniosios kartos kūrėjų Lietuvoje beliko Juozas Grušas, Antanas Vienuolis, iš nacių kalėjimo sugrįžęs Balys Sruoga. Iš jaunesniųjų Antanas Miškinis, Kazys Inčiūra ir dar keli. Iš Sovietų Rusijos Lietuvon grįžo Petras Cvirka, Antanas Venclova, Salomėja Nėris ir kiti. Kai kurie iš jų, kaip Antanas Miškinis, Kazys Boruta, Kazys Inčiūra, antrosios okupacijos pradžioje buvo ištremti dešimčiai metų į Sibirą, o kairiosios srovės poetas Kazys Jakubėnas, bandęs protestuoti prieš terorą, buvo nužudytas. Tačiau negalima sakyti, kad literatūrinis ir apskritai kultūrinis gyvenimas dabar Lietuvoje būtų miręs. Laikui bėgant, į literatūrinę ir kitą kultūrinę veiklą įsijungė ne tiktai Lietuvoje pasilikusi vyresnioji generacija, bet išaugo gana daug jaunų talentų, kurie ir šiandien skelbia kūrybinį žodį, dailės ar muzikos meną, kartais garsiau ir geriau, negu visos sovietų Sąjungos menininkai. Jų veikalai yra verčiami į rusų ar kitas svetimas kalbas; autoriai apdovanojami ordinais ir premijomis. Meniniai dainos ar muzikos ansambliai kartais laimi pirmąsias vietas net Vakarų Europoje. Tai yra reikšminga, žinant sąlygas, kuriose okupuotos Lietuvos menininkai priversti veikti ir kurti.

Sovietinėje santvarkoje menininko kūryba yra daugiau ar mažiau pajungta komunistinės ideologijos propagandai. Ypač Stalino laikais meną buvo kone visiškai nustelbęs vadinamasis asmenybės garbinimas, paversdamas jį tiktai komunistų politikos reiškėju. Rašytojui buvo privaloma garbinti komunistinį režimą, šlovinti jos primestą gyvenimo santvarką; turėjo vaizduoti žmogaus gerovę, laisvę ir laimę. Tuo pačiu metu buvo niekinama viskas, kas buvo sukurta nepriklausomos Lietuvos laikais. Tai tęsėsi ligi Stalino mirties. Nuo 1956 m. Lietuvoje prasidėjo šioks toks atolydis. Komunistinė prievarta truputį sušvelnėjo, žmonių baimė sumažėjo, ir rašytojai bei kiti menininkai vis dažniau išdrįsdavo ištarti laisvą žodį, reiškiantį tikrą autoriaus mintį. Be to, išaugusi jaunesnioji menininkų karta, nepatyrusi Stalino kalėjimų ir kitų bausmės priemonių, buvo drąsesnė, ne visada kreipė dėmesį į partijos norus, ir vienam kitam iš jų pavyko daugiau ar mažiau išvengti valdžios botago ir sukurti tikrai didelės meninės vertės kūrinių.

Šiuo metu palengvėjo žmonių susisiekimas su užsieniu, kas Stalino laikais buvo griežtai uždrausta. Dabar lietuvius pradėjo pasiekti kai kurie Vakarų Europos veikalai, žurnalai ir kita Vakarų kūryba. Visa tai darė teigiamos įtakos lietuviams menininkams ir prisidėjo prie jų ugdymo. Šiandien nėra jokios administra-

---

misija rūpinasi, kad kiekvienas "Gaudeamus" numeris gautų rimtos medžiagos. Grožinę literatūrą ir poeziją teikia patys Sąjungos nariai redakcijai.

9. Draugovėse veikla nebūtinai turi remtis pasidalinimu pagal sekcijas. Vis dėlto, kur tik galima ir kur aplinkybės leidžia, būtų gera, kad nariai būtų paskirstyti sekcijomis darbui pravesti, referuoti ir svarstyti bendruose susirinkimuose.

Šis pasiūlymas, žinoma, nėra tobulas. Toli gražu. Bet vis dėlto tai yra pasiūlymas mūsų veiklai sukonkretinti ir suaktyvinti. Jeigu tik pradėtumėme diskutuoti, būtų padarytas pirmas žingsnis. Žingsnis po žingsnio, galėsim pamažu pradėti efektingiau veikti, o savo veikla gal galėsime duoti lietuviškam gyvenimui šviesesnę dvasią ir tikslesnę kryptį.

SKAITO "ATEITĮ"

Iš 88 vyresniųjų moksleivių ateitininkų, stovyklavusių Dainavoj š.m. birželio 25 d., šie moksleiviai pasisakė skaitą "Ateities" žurnalo "kiekvieną numerį visą arba beveik visą":

— iš Detroito kuopos: Živilė Idzelytė, Virgilijus Kasputis, Vida Nakaitė ir Taura Zarankaitė;

— iš Chicagos Lipniūno kuopos: Dalia Bilaišytė, Vida Kazlauskaitė ir Audrius Rušėnas;

— iš Clevelando kuopos Audrius Alšėnas ir Tomas Palubinskas;

— iš Los Angeles kuopos Rimas Polikaitis ir

— iš New Yorko kuopos Danutė Norvilaitė.

MIELI MOKSLEIVIAI!

Atkreipiame jūsų dėmesį į jūsų pačių ir jūsų draugų užpildytos anketos davinius bei išvadas ir prašome parašyti, ką apie tai galvojate. — Red.

cijos, kuri apsaugotų Lietuvą nuo rusų antplūdžio. Vienintelė apsaugos priemonė yra aukštesnė lietuvių kultūra negu sovietų. Dėl to lietuviai kūrėjai didžiausiomis pastangomis ir bando šią aukštesnės kultūros užtvarą pastatyti.

MOKSLEIVIŲ KUOPŲ LAIKRAŠTĖLIAI

SŪKURYS. 1975 m. gegužės mėn. Chicagos kun. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlis. Redagavo D. Bilaišytė su redakciniu kolektyvu. Savo rašinius tikrovės ir vaizduotės temomis pateikė R. Narutytė, L. Bradūnaitė, I. P., R. Ambrozaitytė, J. Derenčiūtė, A. Kubiliūtė ir S. Vaznelis. Eilės — V. Underio ir S. Stirbytės. Gale — jaunučių piešiniai ir užrašai.

Į ATEITĮ. Bostono Maironio vardo moksleivių ateitininkų kuopos neperiodinis laikraštėlis. Redaguoja redakcija: J. Aleksionis ir A. Navickaitė. Rašo J. Aleksionis, D. Ivaška, A. Navickaitė, R. Ambraziejus. Ypač geras V. Bichnevičiaus rašinys "Okupuotos Lietuvos kūrybinės sąlygos" (spausdinamas šio "Ateities" numerio "Atžalų" skyriuje).

AŠTUNTOJI DIENA. 1975 m. pavasaris. Nr. 6. Cicero vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlis. Redaguoja R. Venclovas su redakcija. Rašo kuopos pirm. A. Žygas, L. Vasiliauskaitė, V. Laniauskas, S. Žemaitytė, S. Baltrušonytė, V. Elvikytė, V. Markauskaitė, K. Tauginaitė, L. Grigaliūnaitė, R. Venclovas, F. Radvilaitė. Be to, R. Markulytės sukurta daina — melodija ir žodžiai. Gražiai iliustruotas.

knygos

RETA KAIPO RELIGINĖ, RETESNĖ KAIPO PREMIJUOTA

Alfonsas Grauslys. **Šviesa tamsoje.** Išleido Krikščionis Gyvenime, Knygos serija Nr. 11. 1974. Spaudė Immaculata Press. Kaina 8 dol. 456 psl.

> **Bažnyčia tikrai mato šių dienų žmonių gyvenimo krizę bei jame vykstančius didelius pasikeitimus. Žmonių bendruomenei atsistojus naujos eros angoje, Bažnyčios laukia dideli uždaviniai, panašūs į tuos, kuriuos ji atliko tragiškiausiais savo istorijos momentais. Iš šiandieninės Bažnyčios reikalaujama, kad ji įlietų į dabarties žmonių bendruomenės gyslas amžino, gaivalingo, dieviško Evangelijos kraujo — Jonas XXIII,** Apaštalinėj II Visuotinio Vatikano susirinkimo paskelbimo konstitucijoj.

Šiais kaitos laikais Bažnyčiai turint tokį didį uždavinį, religinės literatūros vaidmuo nė kiek nesumažėjo; priešingai, jos svarba padidėjo. Gi lietuvių tauta religinės literatūros gausumu niekada nepasižymėjo, net nei nepriklausomybės laikais. Okupuotoj Lietuvoj ji neleidžiama. Gi išeivijoj išleistas religines knygas galima suskaityti, tur būt, ant trijų, keturių rankų pirštų.

Todėl su išskėstomis rankomis pasitinkame naują religinio turinio knygą — kun. Alfonso Grauslio "Šviesą tamsoje". Tai vienintelė 1974 m. pasirodžiusi religinė knyga (nors išleidimo data pažymėta 1974, ji viešumon tepasirodė 1975 m.). Apibūdinant ją, tenka žiūrėti ne tik, kaip ji užpildo religinių pasiskaitymų spragą, bet, statant jai aukštesnius šio laiko reikalavimus — kiek ji (parafrazuojant popiežiaus Jono XXIII žodžius) yra pajėgi pati šiais laikais į lietuvių krikščionių bendruomenės gyslas įlieti amžino, gaivalingo, dieviško Evangelijos kraujo?

Susipažindami su knyga, pirmiausia norime susipažinti, kaip pats autorius įžangoje aiškina knygos pavadinimą. Šviesos ir tamsos simboliai randami Šv. Rašte: "... šviesos simbolis gausiai naudojamas Naujajame Testamente — Kristaus skelbiamai tiesai bei ją atitinkančiam jo sekėjų gyvenimui pavaizduoti... Krikščionio gyvenimas — tai dalyvavimas Kristaus šviesoje... O toji tamsa — tai simbolis melo, apgaulės, suvedžiojimo, klastos, veidmainystės, nedorybės, neapykantos..." Esame šaukiami dalyvauti Kristaus šviesoje..., kad tamsybės mūsų neužgožtų" (7-9 psl.).

Autorius knygą suskirsto į 13 skyrių: Suniekinta žmogaus vertybė, Atgimdantis nuplovimas, Bendroji pakrikštytųjų kunigystė, Dievo malonė, Tikėjimas, Sudužęs indas, Tobulėjimo — šventėjimo pareiga, Krikščioniškoji konstitucija (Aštuoni palaiminimai), Artimo meilės tarnyboje, Kantrybė, Žodis krikščionio gyvenime, Tešviečia jūsų šviesa ir Žmogaus vienatvė.

Prieš žmogaus suniekinimą per neteisingą socialinę nelygybę, nudorinimą, nureliginimą kun. A. Grauslys pastato žmogaus vertybę, kuri pasireiškia jo protavimu, laisvu pasirinkimu ir dvasiniais nusiteikimais. Gi virš žmogaus vertybės yra krikščionio didybė, kurios pagrindu yra "ypatinga pakrikštytųjų artybė Kristui", pasiekiama krikštu. Tuo pirmuoju sakramentu remiasi visų pakrikštytųjų bendroji kunigystė aukotis ir aukoti eucharistiją — dalyvavime Kristaus kunigystėje, pranašavime ir valdyme. Kaip Dievo malonė yra Dievo konkreti meilė mums, taip tikėjimas yra atsivėrimas Dievui, kuris užbaigiamas meile. Kovoti prieš nuodėmę nusigręžimą nuo Dievo, ir tobulėti-šventėti yra dvejopa krikščionio pareiga. Aštuoni palaiminimai yra gyvenimiškos krikš-

čionybės ir jos nuotaikų "santraukos santrauka". Krikščioniškoji meilė — "meilė Kristui, matomam kokios nors kančios ar reikalo slegiamame žmoguje" (214 psl.) parodoma septyniais gailestingumo darbais kūnui. Visuotinė žmogaus vienatvė atsveriama religiniu jos įprasminimu.

Knyga atsiliepia į daugelį esminių rūpesčių — aktualių visada, bet ypač šiais laikais: į žmogaus nužeminimą — žmogaus vertės iškėlimu; į krikšto pasėkų ignoravimą — pakrikštytojo didybės ryškinimu; į krikščionio apatiją — gėrio skleidimo skelbimu.

Knygos autorius daugelį temų svarsto, šviežiai prie jų prieidamas, dažnai pasinaudodamas savo ir kitų naujomis įžvalgomis. Pavyzdžiui, viena tokių gaivių įžvalgų laikytina visų pakrikštytųjų bendroji kunigystė, kurios viršūnėj yra eucharistinės aukos "draugaukojimas".

Nors kalba eina apie esminius ir visuotinius dėsnius, autorius vietomis randa reikalo pateikti istorinę perspektyvą, kaip, pavyzdžiui, sekdamas aplinkybes, kuriomis buvo nutylėta visų pakrikštytųjų bendroji kunigystė (60 psl.). Ši knyga — ne dabarties aktualijų rinkinys. Vis dėlto autorius vietomis paberia pavyzdžių iš dabarties, kaip, pvz., nurodydamas stoką uolumo krikščioniuose užstoti persekiojamus tikinčiuosius (222 psl.).

Krikščionybė knygoje nei saldinama, nei praskiedžiama — ji perduodama kartais su visom kietom apybraižom, kaip, pvz., Kristaus palaimintas neturtas apibūdinamas, kaip su noru priimta tikra daiktų stoka, ne vien kaip neprisirišimas prie turto (185 psl.).

... skleisti gėrį — tai savo širdimi žadinti kitų širdis, savo įsitikinimu padėti kitiems įsitikinti...

— Alfonsas Grauslys

Idėjoms išryškinti ar net jas paremti autorius naudoja daug kitų autorių minčių, citatų bei ištraukų. Tokios žodinės iliustracijos duoda dėstymui sodrumo. Gale (417-450 psl.) kai kurių knygoje panaudotų autorių sąrašas — visai imponuojantis.

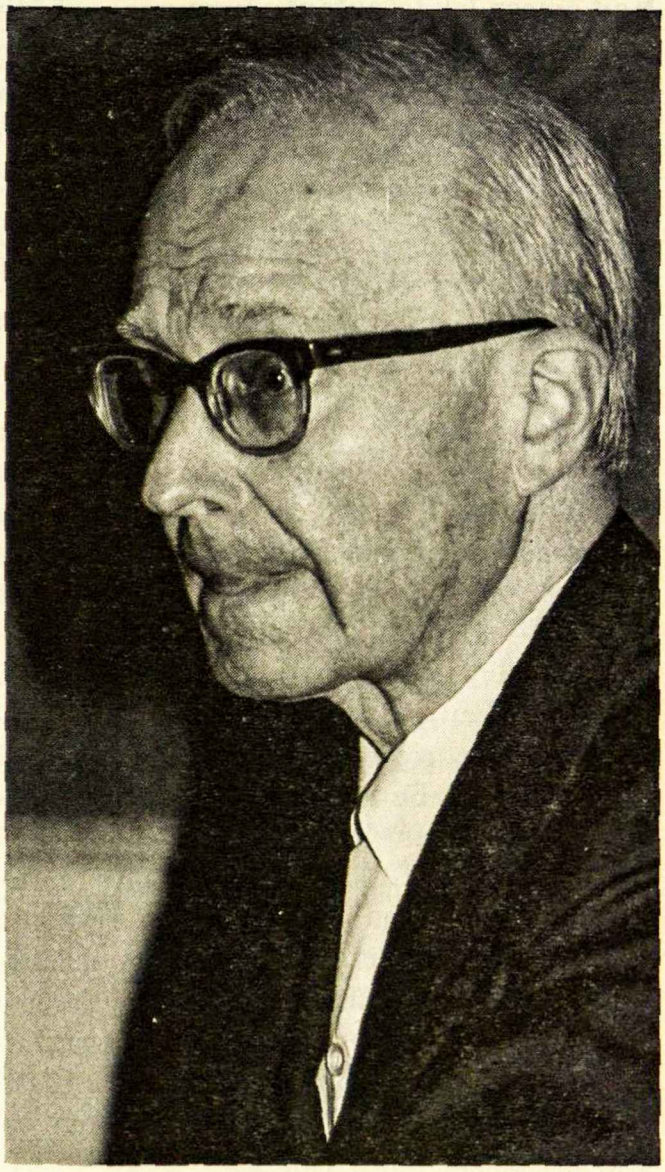

Kun. Alfonsas Grauslys, "Šviesa tamsoje" knyga laimėjęs Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 1974 m. religinės knygos premiją.

Iš knygos netobulumų pažymėtini šie:

1. Kalba neretai apsunkinta maža ką pasakančiomis frazėmis, pavyzdžiui: "Negalime pamiršti ir tos tiesos, kad... Kad tai yra tiesa, rodo ir tas faktas, jog..." (277 psl.). Per dažnas ir "tai" žodelio vartojimas (pvz. "siekti tobulybės — tai... Skirti neesminiams dalykams, tai..." — 157 psl.).

2. Kai kada ištraukų prasmė "ištempiama" (pvz., būk tai Kristaus liepimas daug kartų atleisti reiškia nurodymą būt kantriam) ir kai kurie tvirtinimai su tokiais žodžiais kaip "labiausia", "didžiausia", "dažniausia", vietoj kad įtikintų, kelia abejones (pvz. abejotina, kad "pats didžiausias" žmogaus pažeminimas

Kad šviesa įsiviešpatautų mumyse — būtina pajusti žmogaus vertybes, krikščionio garbę bei didybę... Virsdami kad ir mažyte šviesa tamsoje, prisidėsime prie tamsos pragiedrinimo. — Alfonsas Grauslys

kyla iš "neteisingos socialinės santvarkos" — 18 psl.; juk dar didesni žmogaus pažeminimai yra žmogaus pavergimas ir jo panaudojimas vien priemone).

3. Nors knygos autorius didele dalimi gan vykusiai skyrius apjungė viena kontrastine šviesos-tamsos tema, tačiau knygos vientisumas galėjo būti tobulesnis. Įvesdamas skyrių apie vienatvę (nors ir užsiminęs apie "vienatvės tamsą" — 416 psl.), autorius išeina iš bibliškai apibūdintos moralinio blogio tamsos (žr. citatą aukščiau). Būtų buvę geriau apie vienatvę, kaip ir apie kančią, ligą ir mirtį, kalbėti atskiroj knygoj. Be to, šiaip labai įdomi ir naudinga tema "kantrybė priešvedybinėje ir vedybinėje meilėje" iš kitų išsiskiria savo specifiškumu. Tuo tarpu nėra stiprokai išryškinta tema "Tešviečia jūsų šviesa" (gėrį skleisti) skyrius, prie kurio būtų buvę tikslu, atskirame skyriuje kalbėjus apie gerus darbus kūnui, atskiru skyriumi pagvildenti gerus darbus sielai (tuo pačiu skyrius apie "Žodį krikščionio gyvenime" stokoja stipresnio apaštalavimo akcento).

Čia suminėti knygos "techniški" netobulumai nenuvertina knygos, ypač jos idėjinės vertės. Knyga yra evangeliškai inspiruojanti, besiremianti Kristaus ir jo Bažnyčios mokslu, gausiai iliustruota daugelio pirmaeilių mąstytojų mintimis, einanti su šiais laikais, ekumeninė, veikianti visų pirma protą ir valią, bet turinti ir jausmo gijų. Knygoje proto, valios ir jausmų junginys prasiveržia susirūpinimu dėl blogio ir branginimu gėrio, kuriais atviras ir atsidėjęs skaitytojas nesunkiai gali persiimti ją skaitydamas. Ta prasme ši knyga yra viena iš tų, kurios padeda Bažnyčiai atlikti uždavinį "į dabarties žmonių bendruomenės gyslas įlieti amžino, gaivalingo, dieviško Evangelijos kraujo".

Kun. Alfonsas Grauslys šia knyga pelnytai laimėjo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 1974 m. religinės knygos premiją.

Kęstutis Trimakas

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Vytautas Alantas. ŠVENTARAGIS. II tomas. Istorinis romanas iš karaliaus Mindaugo laikų. Išleido Vilties Draugijos leidykla. Aplankas Telesforo Valiaus. 613 psl. Kaina — 8 dol.; kietais viršeliais — 9 dol.

Joseph Ehret. DIE VERGESSENEN BALTEN. Anlasslich der "Europaeischen Konferenz fuer Sicherheit und Zusammenarbeit" in vierter Auflage herausgegeben, Basel, 1973. 26 p.

Joseph Ehret. THE FORGOTTEN BALTS. Translated by A. Mickūnas, Ph. D. On the occasion of the European Security and Cooperation Conference. Published by Lithuanian American Council, Chicago, 1974. (nedidelė, bet svarbi knygelė apie Baltijos valstybes, išleista reikšmingu metu).

SVEČIAS. Lietuvių evangelikų liuteronų laikraštis. 1975 m. sausio-kovo nr. Red. kun. A. Trakis. Adm. dr. Adelė Trakienė. Leidžia Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Vyriausioji Taryba. Rašo M. Kilienė, dr. A. Gintautas, V. Karosas, dr. J. Zaranka, M. Kavolis ir kiti.

Kun. dr. Pranas Gaida- Gaidamavičius. KRIKŠČIONIS TARP KOLEKTYVIZMO IR INDIVIDUALIZMO. Atspaudas iš L.K.M. Akademiios "Suvažiavimo Darbų", VIII, 85-108 psl., Roma, 1974.

Zenta Tenisonaitė. ŠVIESOS ILIUZIJOS. Eilėraščiai. Spaudos darbus atliko Nidos spaustuvė, London, 1975. Kaina 2 dol.

Arėjas Vitkauskas. UŽ TĖVYNĘ. Eilės ir apysakos iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę, 1919-1921. 1975 m. perspausdinta 1926 m. Kaune išleista knygelė. 64 psl.

ŠALTINIS. Tikybinės ir tautinės minties žurnalas. Išeina kas antras mėnuo. Leidžia Šv. Kazimiero Sąjunga ir Marijonai. Redaguoja S. Matutis. Adm. J. Dubickas. 1975 m. Nr. 1. Turinyje: prof. J. Brazaičio "Priešui nepasiseks", J. N. Petraičio, MIC, "Atgailos sakramentas" ir kiti straipsniai. Daug žinių iš Europos lietuvių gyvenimo.

laiškai

KLIŪTYS "ATEITIES" PUNKTUALUMUI

Vienas būtinų periodinio žurnalo savybių yra punktualumas — žurnalas turi pasirodyti nustatytu laiku. "Ateities" redakcija deda visas pastangas, kad žurnalas nevėluotų. Su medžiaga sunkumų nėra — jos yra perteklius ir ji paruošiama iš anksto.

"Ateities" žurnalo punktualumui vis atsiranda kliūčių. Viena jų — tai, kad kai kuriose vietovėse antra klase siunčiamas žurnalas ilgai užlaikomas neišdalintas pašte. Be to, ypač paskutiniu metu atsiranda spaustuvėje visokių techniškų sunkumų, kurie nuo redakcijos visiškai nepriklauso.

Painformuojame "Ateities" skaitytojus apie šias kliūtis žurnalo punktualumui ir pasižadame, kiek tai nuo mūsų priklauso, jas stengtis šalinti, kad "Ateitis" jus pasiektų laiku.

"Ateities" redakcija

ATGARSIAI

Dėkoju už gegužės numerį. Puikus visais atžvilgiais. Į mano straipsnį gavau ir atsiliepimų laiškais. Atrodo, kai ką prajudina— sąžinė ateitininkiška dar rusena...

Stasys Yla

KRISTOCENTRIZMAS

... kun. Yla turėtų išaiškinti: (a) kaip kristocentrinis akcentas skiriasi nuo krikščioniško ar katalikiško akcento, (b) kodėl ateitininkai, ypatingai tie, kurie linkę neigiamai vertinti misticizmą, turėtume suteikti kristocentrizmui centrinę rolę, ir (c) kas konkrečiai laikoma humanistinio auklėjimo įkristinimu.

Kęstutis Girnius

Čia atspausdiname tik trumpą Kęstučio Girniaus rašinio ištrauką. Tikimės galėsią vėliau atspausdinti jo visą rašinį ir kun. St. Ylos išsamesnį paaiškinimą.

— Red.

IŠ GAUSIOS ŠEIMOS

Vienas skaitytojas, reaguodamas į "Ateities" gegužės nr. pokalbį "Kiek vaikų šeimoj?" (142 psl.), atsiuntė iškarpą iš Cicero amerikiečių laikraščio "Life" (birželio 1) su šiuo tekstu:

"Frank ... (lietuviška pavardė čia mūsų išleidžiama — "Ateities" redakcija), 23, ... buvo areštuotas už upuolimą, už dvigubą pasipriešinimą policijai ir neteisėtą šaunamojo ginklo turėjimą gegužės 28. Pagal raportą, jis grasė ginklu nušauti John Baltrumas ... ir pasipriešino areštuojamas".

Skaitytojas prirašė šią pastabą: "Ši šeima gausi, devyni vaikai, bet jie dažni teismų dalyviai. Dar yra Ciceroj taip pat dvi gausios šeimos, nieko gero ir iš jų".

ADMINISTRATORIAUS NORAI

"Ateitis" yra skiriama visiems ateitininkams, tad turėtų būti kiekvieno nario savigarbos reikalas ją skaityti bei paremti bent metine prenumerata. Šis įsipareigojimas tinka ne tiktai moksleiviams ir studentams, bet taip pat ir sendraugiams.

Kas mėnesį išsiunčiame daugiau kaip 1000 egzempliorių, iš kurių 75 procentai pasilieka JAV-se, 14 procentų siunčiama Kanadon, o likusieji siunčiami į kitus jau minėtus laisvojo pasaulio kraštus. Iš šio skaičiaus mažiau negu 50 procentų yra sąžiningi (susimokėję) prenumeratoriai.

Pagrindinis jubiliejinių metų pageidavimas bei troškimas: Pasistenkime, kad nebūtų nei vienos ateitininkiškos šeimos, nei vieno pavienio sendraugio, studento ar moksleivio be mėnesinio svečio "Ateities". Susidomėkime "Ateitimi" ir užtikrinkime jai šviesią ateitį!

Juozas Polikaitis, "Ateities" administratorius, "Drauge", balandžio 12 d.

STUDENTAI APIE LIETUVA OBJEKTYVUS

Vienas skaitytojas iš Pietų Amerikos mums rašo:

"Pasiunčiau vieną "Ateities" numerį vienai savo giminaitei, neseniai atvykusiai iš Lietuvos. Ji ten augus ir mokiusis. Siunčiu jos laiško iškarpą. Jums, manau, bus įdomu. Nerašau jos pavardės, nes baimės jausmas ją dar tebepersekioja".

To laiško iškarpa:

"... gavau žurnalą. Ačiū. Tau jau minėjau, kad čia neturiu nei vieno lietuvio pažįstamo, nei vienos lietuviškos knygos ir Tu pirmas, kuris atsiuntei spausdintą lietuvišką žodį. Labai didelis ačių. Skaičiau su dideliu malonumu. Nežinau kokia intencija — pirmiausia perskaičiau studentų įspūdžius apie Lietuvą. Patiko. Jie objektyvūs. Džiugu, kad toki jauni žmonės per tokį trumpą laiką, patekę į visai svetimą sistemą, sugebėjo pamatyti, pastebėti ir įvertinti. Esu gimusi Lietuvoj. Esu užaugusi komunistinėj Lietuvoj. Bet myliu Lietuvą, kokia ji bebūtų, esu palikusi ten Tėvų kapus ir dalelę savo širdies. Nenoriu ten grįžti ir gyventi, bet noriu, kad žmonės matytų, kokia graži mūsų Lietuva. Toje gražioje šalyje yra labai gerų, labai nuoširdžių, gražių žmonių, kurie dar gali toki būti ir nesijausdami visai laimingi.

O paskui perskaičiau viską nuo pradžios iki galo".

JAUNUČIAMS TIK...

"Ateities" sausio mėn. numeryje buvo daug gerų straipsnių vyresniesiems, studentams ir moksleiviams. Jaunučiams ateitininkams yra tik keli rašinėliai. Man patiko Lionės Bradūnaitės rašinėlis "Detalė parke", kur ap-

MOKSLO LAIPSNIUS ĮGIJUSIEJI

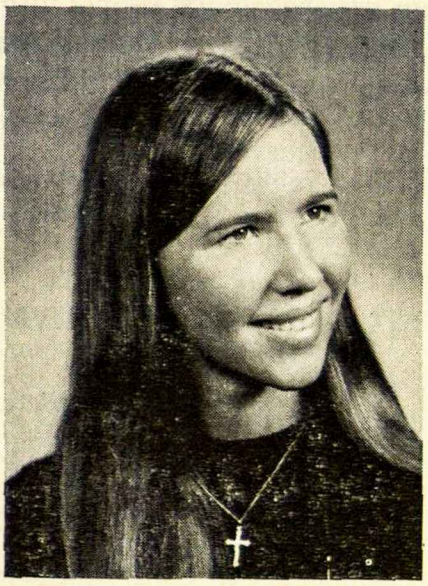

Marija Danutė Eivaitė š.m. birželio 15 d. gavo magistro laipsnį iš germanistikos. Baigė Illinois universitetą Chicagoje. Yra įrašyta į Phi Kappa Phi national honor society ir į Delta Phi Alpha vokiečių honor society. Marija yra ateitininkė-šatrijietė, "Laiškų Lietuviams" ir "Ateities" redakcijos narė. Dažnai pristato dailiuoju žodžiu naujai išleidžiamas knygas: dramas, prozą bei lyriką. Mėgsta ir pati rašyti; už savo rašinius yra gavusi keletą premijų. Taip pat yra baigusi tautinių šokių mokytojų kursus ir nemažai laiko praleidusi bemokydama ir šokdama tautinius šokius. Nuo rudens žada išvažiuoti metams į Austriją mokytojauti.

Birutė Antonia Balčiūnaitė š. m. gegužės 15 d. gavo dantų gydytojos diplomą iš Case Western Reserve School of Dentistry, Cleveland, Ohio. Bakalauro laipsnį įsigijo Notre Dame kolegijoj, Cleveland, Ohio. Moksle ir studentų visuomenininiame darbe buvo viena pirmaujančių. Trečiaisiais ir ketvirtaisiais mokslo metais buvo klasės prezidentė, o paskutiniaisiais metais buvo ir mokyklos studentų atstovybės sekretorė. Keturių metų studijas baigė su šiais atžymėjimais: išrinkta į Omicron Kappa Upsilon Garbės Draugiją už akademinį pažangumą, gavo atžymėjimo ženklą iš Tarptautinės Dantistų kolegijos — išrinkta savo kolegų už didžiausią profesinę pažangą studijų metu, Award of the Wives Club, Omega Chapter of the Alpha Omega Fraternity už pažangumą Periodontic srityje, Kiwanis Club atžymėjimą už akademinę pažangą ir visuomeninį vadovavimą.

Trečiaisiais mokslo metais Birutei buvo paskirta JAV laivyno Sveikatos profesijų stipendija. Liepos 14 d. ji išvyko dirbti savo profesijoje leitenantės laipsniu į JAV Laivyno dantų gydymo regioninį centrą.

Nuo pradžios mokyklos laikų Birutė buvo aktyvi ateitininkė, pradžioj — moksleivių, vėliau — studentų tarpe. Ji priklausė "Giedros" korporacijai, o šį pavasarį įstojo į "Gajos" korporaciją.

Aida Smalinskaitė ši pavasarį baigė psichologijos studijas Oaklando universitete, gaudama bakalauro laipsnį. Ji yra ateitininkė, plačiai besireiškianti įvairiose lietuviškojo gyvenimo srityse. Jau antrus metus dirba kaip pranešėja Detroito "Lietuviškų melodijų" radijo valandėlėje. Praėjusiais metais laimėjo Lietuvių žurnalistu sąjungos jaunųjų žurnalistų III-iąją premiją. Ketverius metus ji mokytojavo Detroito Lietuviu Bendruomenės lituanistinėje Žiburio mokykloje, kurioje kurį laiką buvo ir tautinių šokių mokytoja. Ji pati jau penktus metus šoka Šilainės tautinių šokių grupėje ir šešerius metus dainuoja Jaunimo chore. Šį rudenį Aida pradės mokyklinės psichologijos studijas Detroito universitete įsigyti magistro laipsnį.

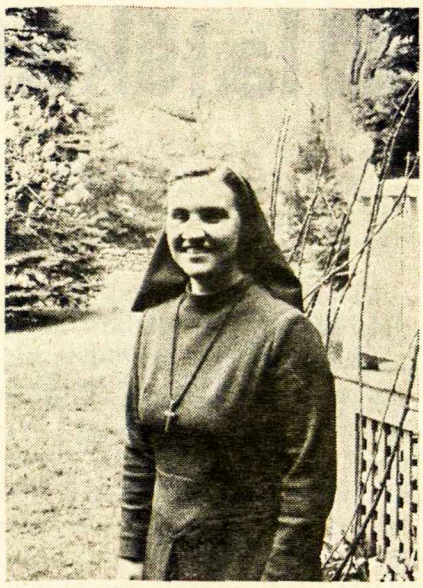

Sesuo M. Ignė — Gražina Marijošiūtė šį pavasarį sėkmingai baigė socialinio mokslo (social work) studijas magistro laipsniu. Ji priklauso Nekaltai Pradėtos Marijos seserų kongregacijai. Anskčiau ji buvo studijavus sociologiją Annhurst kolegijoje, kurią baigė bakalaureato laipsniu 1967 m. Ji yra labai veikli lietuvių visuomenėje, ypač jaunimo tarpe. Kas vasarą dirbdavo stovyklose Dainavoje ar Putname, o paskutiniais penkeriais metais vadovauja lietuvių jaunimo stovyklai Neringoje, Vermont. Ilgesnį laiką dirbusi Toronto lietuvių tarpe: vaikų darželyje, šeštadieninėje mokykloje, mokydama vaikus religijos, talkindama įvairiose organizacijose, ypač skautų ir ateitininkų. Šį rudenį Ses. Ignė vyksta į Pietų Ameriką padėti organizuoti Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą ir jame dalyvauti.

LAIŠKAI (iš 219 psl.)

rašomi senukų ir senučių pasikalbėjimai parke, ilsintis ant suoliuko. Tai linksmas ir juokingas pasakojimas. Be to, man patiko ir aprašymas moksleivių ateitininkų sąjungos jaunučių komisijos veiklos. Kiti straipsneliai man dar per sunkūs, todėl aš mieliau skaitau "Eglutę".

Rūta Stukaitė,
Donelaičio lit. mokyklos
V a sk., "Drauge" VII. 9

veikla

LIPNIŪNO KUOPA 1974-1975

Chicaga

Mokslo metų užbaigimas atneša ir kitus užbaigimus. Tad ir kun. Lipniūno kuopa jau užbaigė aktyvią 1975 metų veiklą. Buvusi valdyba: Vitas, Daiva, Vida, Ramunė, Ofelija ir Dalia pernai dirbo ištisą vasarą, planuodami naują veiklą. Pradėjom su daugybe idėjų ir planų, todėl dabar ir laikas prisiminti ir pagalvoti, ar mes ką nors iš tikrųjų atlikom.

1975 metų veiklos planas buvo gan įvairus — norėjom veikti rimtai ir linksmai, ateitininkiškai ir tipiškai. Pirmas susirinkimas įvyko rugsėjo 22 d. Šis susirinkimas buvo lyg ir veiklos atidarymas. Susipažinom su nauja valdyba, globėjais, dvasios vadu ir naujų metų planu. Didžiausias ir svarbiausias susirinkimas tai spalio mėnesio subatvakaris. Šis subatvakaris buvo valdybos naujausia idėja. Mūsų uždavinys ir noras buvo suartinti ir supažindinti tėvelius ir kartu kuopos narius su kuopos norais ir darbais. Subatvakaris buvo toks didelis pasisekimas, kad mes įgijom tikrai naujos vilties ir įkvėpimo dirbti toliau.

Besitęsiant metų veiklai, turėjome progos susipažinti su politika, kultūra, šeima ir kitom temom, kurios supo mūsų metų temą — pilnutinė asmenybė. Kartu turėjome progos pasilinksminti ir padraugauti slidinėjimo išvykoj ir iškyloj į gamtą. Bet mėnesiai labai greitai bėgo, ir tik žiūrim — jau gegužis. Metų veiklą užbaigėm tradicine kuopos švente. Kapų puošimo savaitgalis kun. Lipniūno kuopos nariams buvo labai užimtas. Penktadienį ir šeštadienį turėjom registraciją, įdomias paskaitas, diskusijas, rinkimus ir susipažinimo vakarą — šokius, o sekmadienį iškilmingai užbaigėm veiklą.

Pažvelgus į praeitus metus, manau, kad daug ko padarėm. Nors narių skaičius sumažėjo, tačiau tie, kurie pasiliko, buvo

Pavergtųjų tautų eisenoje liepos 12 Chicagos centre studentų ateitininkų parengtas gyvasis pasaulis, vaizduojąs religinį persekiojimą sovietų okupuotoj Lietuvoj. Iš platformos dešinės — Saulius Kuprys; kairėj — Vincas Olšauskas. Piešinį paruošė Jonas Kuprys. Kitoj pusėj — LKB Kronikos viršelis, nupieštas Vidos Naujelytės ir Grasildos Reinytės.

tikri ateitininkai. Buvo smagu dirbti su tokiais moksleiviais, kuriems rūpėjo ateitininkiškas gyvenimas, o ne tik "good time". Senoji valdyba norėtų širdingai padėkoti visiems, kurie prisidėjo ar padėjo mums. Didelis ačiū globėjams, dvasios vadui, tėvų komitetui, tėveliams, prelegentams, programų vedėjams.

Nauja valdyba: Lionė Bradūnaitė, Jūratė Derenčiūtė, Vida Kazlauskaitė, Rasa Narutytė ir Audrius Rušėnas. Linkim jiems daug sėkmės ir laimės. O visiems kitiems sudiev ir iki pasimatymo...

Ofelija Barškėtytė

MAIRONIO KUOPA

Bostonas

Šiais metais Bostono Moksleivių Ateitininkų Maironio Kuopa pradėjo veikti gan vėlai, tiktai spalio mėnesio pabaigoj. Pirmame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba ir paruoštas bendras veiklos planas 1974-1975 metams. Valdybą sudarė: sekretorė — Arista Navickaitė, iždininkas — Vytenis Bichnevičius, ir pirmininkas — Jonas Aleksonis. Ponia Dalia Ivaškienė sutiko būti mūsų kuopos globėja, ir visi nariai už tai yra širdingai dėkingi poniai Ivaškienei. Susirinkimai buvo rengiami kas mėnesį. Vietoj maldos, Šventasis Raštas buvo skaitomas pradžioje kiekvieno susirinkimo. Susirinkimams nariai turėjo bendrai paruošti vieną iš principų, o vienas narys tą principą turėjo gerai pastudijuoti ir pasiruošti diskusijas pravesti.

Šiais metais pusė kuopos dalyvavo moksleivių ideologiniuose kursuose Putname Padėkos dienos savaitgalį. Parvažiavę mes turėjome pora susirinkimų, kuriuose kursų medžiaga buvo su visais išdiskutuota. Per Kalėdų atostogas kiti ideologiniai kursai buvo Dainavos stovyklavietėje, Michigano valstybėje. Bostoną šiuose kursuose atstovavo Jonas Aleksonis ir Tomas Girnius. Tuo pačiu laiku likusieji kuopos nariai suruošė Naujųjų Metų sutikimą su studentais ateitininkais. Po Dainavos "logologijos" kursų, dalyvavę nariai visiems išaiškino apie tuos kursus, jų turinį ir kursų reikšmę.

Nuo to laiko buvo organizuojama iškyla į čiuožyklą ir per vasario mėnesio atostogas, kita iškyla į Bostono Mokslo (Science) Muziejų. Taip pat planuojam šią vasarą iškylą į New Hampshire Baltuosius kalnus.

Svarbiausia mūsų kuopos veiklos sritis buvo "Į Ateitį" laikraštėlio leidimas. Visi nariai buvo raginami prisidėti savo kūryba.

Jonas Aleksonis

MOKSLEIVIŲ KUOPA

Clevelandas

1975 gegužės mėn. pabaigoj Clevelando moksleiviai išrinko naują valdybą. Šią valdybą sudaro: pirm. Andrius Razgaitis, vicepirm. Kristina Rociūnaitė, sekr. Tomas Palubinskas, ižd. Andrius Kazlauskas, koresp. Albertas Sušinskas, Socialinių reikalų vedėjas bei ūkvedys Gintaras Puškorius ir padėjėja prie laikraštėlio Rūta Staniškytė.

Andrius Razgaitis yra antriems metams išrinktas pirmininku ir pasiruošęs atlikti jam paskirtas pareigas. Andrius yra labai darbštus ir draugiškas visiems.

Nauja valdyba suruošė išleistuves tiems, kurie išeina į studentus birželio 12 d. Atsisveikinom su Viktute Jogaite, Edžiu Kripavičium, Nijole Lenkauskaite, Vida Ožinskaite, Kęstučiu Šonta ir Paulium Urbonavičium. Kiekvienam buvo įteikta dovanėlė, ir trumpai diskutuojamos ateinančios studentiškos dienos. Iškyloje dalyvavo daug moksleivių ir globėjas Kęstutis Sušinskas.

Albertas Sušinskas

TRUMPAI

— **Ateitininkų Federacijos jubiliejinė stovykla** vyksta rugpiūčio 24-31 d. Dainavos stovyklavietėje. Dalyvauja moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Stovyklos programoje — paskaitos, simpoziumai, vakarinės meno programos. Rengiamas ir multi-media montažas apie "Ateities" žurnalo nueitą kelią.

— **"Ateities" žurnalo** redakcija visoms šią vasarą vykstančioms ateitininkų stovykloms išdalino anketą apie "Ateitį", lietuvybę ir Bažnyčios atsinaujinimą.

— **Rochesterio** (NY) ateitininkų dramos grupė pasikvietė Hamiltono dramos sambūrį "Aukurą", kuris suvaidino Butrimo dramą "Tėvų kaltė".

— **Baltimorės** ateitininkų šeimos šventė įvyko balandžio 6 d. Joje dalyvavo Federacijos vadas dr. P. Kisielius. Jos metu įžodį davę moksleiviai buvo apdovanoti Karaliaus Mindaugo medaliais, kuriuos išleido Lietuvių Fondas.

— **Toronto** ateitininkų šventė įvyko balandžio 19-20 dienomis. Davė įžodį 9 jaunučiai, 8 jauniai, 5 vyresnieji moksleiviai ir 4 studentai.

— **Chicagos Korp! Giedra** gegužės 3 d. suruošė akademiją pagerbti Lietuvai nusipelniusią visuomenininkę M. Galdikienę - Draugelytę. Programoje muz. I. Motekaitienės paskaita ir kun. A. Kezio paruoštas filmas.

— **Chicagos** ateitininkų šeimos šventėje gegužės 4 d. studentų spalvas gavo 20 kandidatų. Programą išpildė visų trijų sąjungų nariai.

— **Clevelando** ateitininkų šeimos šventė surengta gegužės 3-4 dienomis. Joje dalyvavo Federacijos vadas dr. P. Kisielius. Trys kandidatai buvo pakelti į jaunus ir trys į moksleivius ateitininkus.

— **Gaja**, ateitininkų gydytojų draugija, atkūrė savo studentų korporaciją per Pasaulio Lietuvių Gydytojų suvažiavimą Chicagoje. Gajos vėliavai davė priesaiką septyni studentai.

— **New Yorko** ateitininkų meti-

nė šventė įvyko gegužės 16-18 dienomis. Sekmadienį dalyvavo Federacijos vadas dr. P. Kisielius. Įžodį davė dvi kandidatės.

— **Detroito** ateitininkų tradicinė šeimos šventė įvyko birželio 1 d. Dainavoje. Šv. Mišių metu įžodį davė du jaunučiai, penki jauniai ir du vyresnieji moksleiviai. Pramoginė programa įvyko pietų metu.

— **Toronto** ateitininkų iškyla į Albion parką įvyko birželio 15 d.

— **Šatrijos** meno draugija Chicagoje sušaukė susirinkimą - iškylą birželio 29 d. Kižių viloje prie ežero. Prieš susirinkimą buvo aplankyta netoliese vykstanti dail. M. Gaižutienės meno paroda.

MOKSLEIVIAI

— **"Po 2 metų"** — tokiu pavadinimu gegužės pabaigoje pasirodė Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos aplinkraštis (11 nr.). Dėkoja, atsisveikina ir savo darbus apžvelgia ligšiolinė centro valdyba, vadovaujama Kęstučio Šeštoko. Šalia jo rašo Jaunučių Komisijos pirm. V. Nakas ir valdybos sekr. K. Gedrimaitė. Paduota valdybos veiklos chronologija ir 2 metų statistikos daviniai: 47 kelionės, 16 posėdžių, išsiųsta 207 laiškų, gauta 250 laiškų, sunaudota 31,000 lapų popieriaus.

— **Naujoji** Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdyba negalėjo būti sudaryta MAS suvažiavime birželio 21 d. stovyklos metu Dainavoje, nes nebuvo surasta, kas į valdybą kandidatuotų. Tikimasi tai atlikti jubiliejinės stovyklos metu.

— **Vyresniųjų moksleivių** ateitininkų stovyklos Dainavoje programa: birželio 16 d. Ateitininkų ideologiniai pagrindai steigimosi metais — Linas Sidrys; birž. 19 d. Ateitininkų veikla nuo įsisteigimo iki rusų okupacijos — dr. A. Damušis; b 20 d. Ateitininkų veikla išeivijoje — Vytas Narutis, birž. 26 d. Ateitininkų misija šiandien — ar yra vietos nuomonių skirtumams? — Paulius Alšėnas.

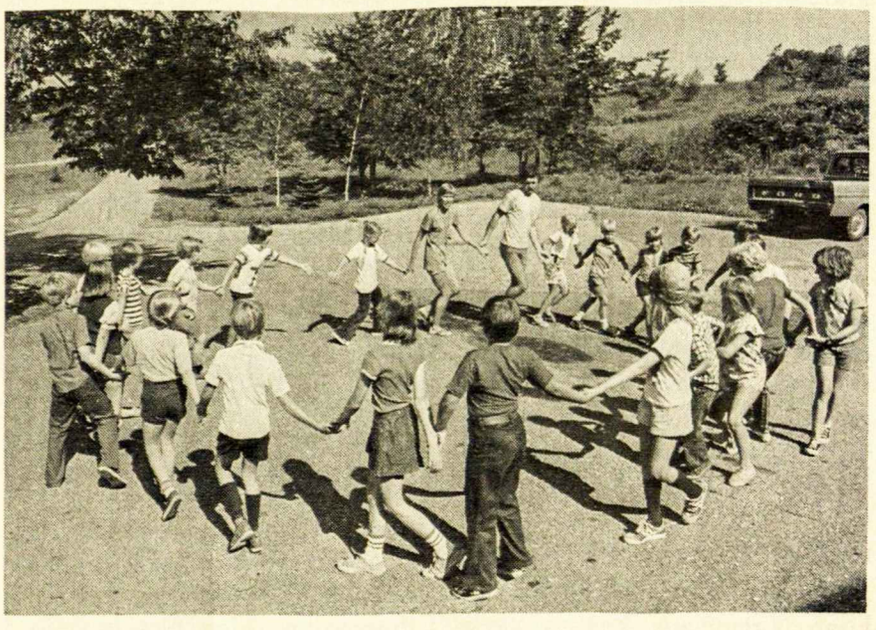

Viršuj: 1975 m. vyresniųjų moksleivių vasaros stovyklos vadovybė: pirmoj eilėj sėdi iš kairės į dešinę — Loreta Stončiūtė (sekretorė), Vitas "Taifūnas" Sirgedas (ūkvedys), Kristina Gedrimaitė (vyr. mergaičių vadovė), Kristina Rociūnaitė (meno vadovė), Linas Mikulionis (komendantas); antroj eilėj — Linas Sidrys (vyr. berniukų vadovas), Liudas Kuliavas (berniukų sporto vadovas), Loreta Nykštėnaitė (mergaičių sporto vadovė), p. Balsienė (slaugė), Jonas Dunčia (jaun. berniukų vadovas), Dainė Narutytė (jaun. mergaičių vadovė). Stovi Faustas Strolia (muzikos mokytojas) ir kun. Juozas Šarauskas (kapelionas). Apačioj: "Suk, suk ratelį..." — stovyklautojai ratelio sūkury jaunesniųjų moksleivių vasaros stovykloje Dainavoj. Vidury tautinių šokių mokytojai D. Narutytė ir M. Gudinskas.

Laukiame aprašymų ir nuotraukų iš visų stovyklų.

Taip pat moksleivių stovykloje bus pranešimai temoms: birž. 18 d. — Moksleivių naujoji uniforma — J. Damušienė; birž. 23 d. Moksleivių ateitininkų sąjungos archyvas — Daina Kojelytė; birž. 25 d. Ateities žurnalas — kun. K. Trimakas.

— **Jaunučių stovykla** Dainavoje — birželio 29 d. iki liepos 13 d. Programoje: Kaip bendrauju su kitais — D.Bilaišytė; Lietuviški papročiai — V. Kasputis; Laisvė — V. Kazlauskaitė; Kas aš esu — D. Mičiūnas; Katalikiškumas — R. Neverauskaitė; Draugystė — D. Norvilaitė; Tautiškumas — A. Razgaitis; Visuomeniškumas — K. Rociūnaitė; Šeimyniškumas.

— **Detroito** Karaliaus Mindaugo kuopos moksleiviai susirinko balandžio 12. Viktoras Nakas kalbėjo apie kitų tautų pažiūras į Lietuvą.

— **Chicagos Lipniūno** kuopos moksleivių susirinkime balandžio 27 globėja Danguolė Stončiūtė kalbėjo apie Lietuvos kultūrą.

— **Chicagos Prano Dielininkaičio** kuopos moksleiviai užbaigė metų darbą kuopos šventė gegužės 3 d. Jaunučių ženklelius gavo trys, o jaunesniojo ateitininko ženklelį septyni. Tuo metu vyko ir jaunučių rankdarbių paroda.

— **Cicero** (Ill.) moksleivių vyskupo Valančiaus kuopos pavasario šventė įvyko gegužės 10 d. Ta proga išėjo ir kuopos laikraštėlis "Aštuntoji diena".

— **Chicagos Lipniūno** kuopos moksleiviai surengė studijų dienas gegužės 23-25 dienomis tema "Laisvės siekimas".

— **Montrealio** moksleiviai ateitininkai stovyklavo Lietuvių Bendruomenės stovyklavietėje Baltijoje, šv. Laurentido kalnuose, liepos 12-19.

STUDENTAI

— **Chicagos** studentų ateitininkų susirinkime balandžio 19 d. Emilija Pakštaitė, Jonas Juozevičius, Daiva Vaitkevičiūtė ir Romas Kasperas kalbėjo apie Tretįjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą ir jam pasiruošimą.

— **Chicagos** lietuviai studentai balandžio 25 dalyvavo Illinois universitete Chicagoje surengtoje tarptautinėje dienoje. Lietuviai dalyvavo tautinių šokių programoje. Ateitininkai paruošė tautodailės, dailės ir spaudos parodėlę. Ypatingo pasisekimo susilaukė lietuviški žagarėliai — matant buvo išgraibstyti.

— **Studentų ateitininkų** pavasario ideologiniai kursai įvyko gegužės 24-27 dienomis prie Rochesterio, N. Y. Kursams vadovavo Raimundas Obalis. Romas Puteris pravedė pašnekesį tema "SAS centro valdybos veikla ir planai".

—..**Philadelphijos** studentų ateitininkų draugovei vadovauja Virgus Volertas; valdyboje — A. Miciūnas, Z. Starkaitė ir D. Krivickaitė.

— **Chicagos** studentų ateitininkų draugovė nutarė paremti "Ateities" žurnalą tiek stambesne pinigų suma (250 dol.), tiek "Ateities" platinimo darbu. Taipgi 100 dolerių paskyrė Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybai.

SENDRAUGIAI

—..**Vokietijos** ateitininkai sendraugiai gegužės 29 - birželio 1 d. Bad Woerishofene surengė jaunimo seminarą, kuriame dalyvavo apie 40 asmenų, daugiausia iš Vasario 16 gimnazijos ir Muencheno "Ratuko". Programoje: stud. Alfredas Hermanas kalbėjo apie Čiurlionį kaip kompozitorių; dr. K. J. Čeginskas apie išeivijos ir krašto santykius; dipl. bibliotekininkas Arturas Hermanas apie vysk. M. Valančių; kun. dr. A. Paškus apie dabarties žmogaus posūkį į save; A. M. Jurašienė apie jaunuosius Lietuvos poetus; J. B. Laučka apie JAV lietuvių organizacijas; rež. J. Jurašas apie dabartinį teatrą okupuotoj Lietuvoj. Šv. Mišias sekmadienį koncelebravo vysk. A. L. Deksnys, prel. P. Celiešius ir kun. D. Valenti.

Ateitininkams sendraugiams Vokietijoje vadovauja pirm. dr. J. Norkaitis, sekr. kun. A. Bunga ir ižd. A. Grinienė.

— **Sendraugių stovyklos Dainavoje** paskaitininkais ir simpoziumų dalyviais buvo rašyt. K. Bradūnas, komp. Vl. Jakubėnas, kun. dr. K. Trimakas, prof. A. Matulis, kun. K. Pugevičius, dr. Alg. Norvilas, L. Gražulienė, V. Kleiza, Pr. Zaranka ir kt. Daug dėmesio skirta jaunos lietuviškos šeimos ir auklėjimo problemų gvildenimui. Stovykla vyko liepos 27 - rugpiūčio 3 d.

— **Sendraugių stovyklos Kennebunkporte** intelektualinėje ir žodžio meno programoje dalyvavo kun. prof. Ant. Paškus, S. Sužiedėlis, kun. St. Yla, rašyt. Ant. Vaičiulaitis, Alg. Landsbergis, kun. L. Andriekus ir kt. Stovykla vyko rugpiūčio 17-24 d.

— **Chicagos Gaja** surengė savo šventę Verbų sekmadienį. Dr. Kazys Pemkus, "Medicinos" žurnalo redaktorius, buvo pagrindinis paskaitininkas.

— **Chicagos Giedrininkės** surengė trijų dienų rekolekcijas, kurios baigėsi Verbų sekmadienį. Jas pravedė kun. dr. J. Prunskis.

— **Los Angeles** sendraugiai per savo susirinkimą balandžio 6 d. susipažino su Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika. Aptarė taip pat 1974-1975 m. veiklą.

— **Sendraugių Centro valdyba** posėdžiavo gegužės 3 d. Iškėlė pasiūlymą skyriams, kad "Ateities" žurnalo prenumerata būtų surinkta tuo pat metu kaip nario mokestis. Numatomas ASS suvažiavimas 1976 metais Philadelphijoje Eucharsitinio Kongreso metu.

— **Chicagos** sendraugių valdyba turėjo metų baigminį posėdį birželio 8 d. Nutarė rinkiminį susirinkimą šaukti antrą savaitgalį po Darbo dienos šventės.

— **Australijos Adelaidės** ateitininkai sendraugiai išrinko naują valdybą: pirm. E. Varnienė, M. Gavėnienė ir V. Rupinskienė.

STAMBIOS AUKOS "ATEIČIAI"

"Ateities" žurnalui paremti buvo įteikta pora stambesnių aukų. Žurnalą dažnai finansiškai remiąs **prof. Balys Vitkus** paaukojo 500 dolerių. Už tai jį skelbiame "Ateities" spalio numerio mecenatu. 300 dolerių "Ateities" leidėjams įteikė **Gajos ateitininkų medikų korporacijos** valdyba (100 dol. — žurnalui paremti ir 200 dol. konkurso premijoms). Šiems stambiesiems aukotojams, supratusiems "Ateities" žurnalo sunkią finansinę padėtį ir parėmusiems žurnalo leidimą, labai nuoširdžiai dėkoja

— **"Ateities" žurnalo leidėjai, redakcija ir administracija**

NUO ADMINISTRACIJOS STALO

Garbės prenumeratas už 1975 metus prisiuntė: dr. St. Ankudas (Baltimore, Md.), L. Bajorūnas (Southfield, Mich.), kun. V. Balčiūnas (Thompson, Ct.), kun. K. Balčys (Amsterdam, N.Y.), A. Balčytis, vysk. V. Brizgys, dr. J. Kižys, A. Viliušis (Chicago, Ill.), St. Balsys (Brooklyn, N.Y.), P. Baltakis (Silver Spring, Md.), kun. V. Cukuras (Pomfret, Ct.), dr. R. Gineitis (Dayton, Ohio), kun. J. Grabys (Watervliet, N.Y.), J. Jodelė — už 2 metus (Los Angeles, Calif.), A. Juška (Sterling Heights, Mich.), kun. J. Pakalniškis — už 2 metus (Maspeth, N.Y.), kun. J. Pragulbickas (Elizabeth, N.J.), Vyt. Šoliūnas, Lemont, Ill.), V. Tuškenis (Santa Monica, Calif.).

Aukojo "Ateičiai" paremti: 29.00 dol. — Vyt. Šoliūnas (Lemont, Ill.); 20.00 dol. — I. Mitkienė (Chicago, Ill.); po 10.00 dol.: B. Čikotas (Albuquerque, N.M.) ir kun. P. Gaida (Mississauga, Ont. Canada); 9.00 dol. — N.N. (Toronto, Ont. Canada); po 6.00 dol.: S. Balsys (Hamilton, Ont. Canada) ir J. Jaseliūnas (Toronto, Ont. Canada); po 5.00 dol.: G. Damušytė (Southfield, Mich.), V. Kolyčius (Toronto, Ont. Canada), dr. A. Laucis (Mt. Olive, Ill.); 4.00 dol. — L. Barauskas (Melrose Perk, Ill.); po 3.00 dol.: St. Balsys (Brooklyn, N.Y.), A. Dambriūnas (Brentwood, Md.), V. Daugėlienė (Washington, D. C.), J. Dunčia (Southfield, Mich.), V. Kasakaitis (Willowick, Ohio), dr. B. Kaslas (Wyoming, Pa.), D. Kojelytė (Chicago, Ill.), Mulokas (Australija), J. Reklaitienė (Crown Point, Ind.); po 2.00 dol.: R. Baltrušaitytė (Warren, Mich.) ir V. Baublys (Detroit, Mich.); po 1.00 dol.: R. Marchertienė (Hickory Hills, Ill.) ir A. Saulis (Toronto, Ont. Canada).

Apmokėjo "Ateities" prenumeratą, siuntinėjamą užsienio moksleiviai: 15.00 dol. — kun. J. Pragulbickas (Elizabeth, N.); po 5.00 dol.: B. Graužinis (Los Angeles, Calif.) ir dr. A. Laucis (Mt. Olive, Ill.); 3.00 dol. kun. V. Memėnas (Mokena, Ill.).

Už garbės prenumeratas ir aukas dėkoja **"Ateities" administracija.**

LIETUVIŲ FOTO PARODA - KONKURSAS

Lietuvių Foto Archyvas kviečia Jus dalyvauti metinėje lietuvių fotografų parodoje - konkurse, kuris vyks Jaunimo Centre, Čikagoje, š. m. lapkričio 21 — 30 d. Konkurse bus dvi nuotraukų grupės — juoda — balta ir spalvota. Juoda — balta nuotraukos turi būti paties fotografo darbas, spalvotos gali būti pagamintos laboratorijos. Nuotraukos turi būti bent 8" x 10" dydžio (bet pageidaujamos didesnės), priklijuotos prie kartono ar įrėmintos. Ant kitos pusės turi būti užrašytas dalyvio vardas, pavardė, adresas ir nuotraukos pavadinimas. Su eksponatais reikia pristatyti ir nuotraukų duplikatus, kurie bus naudojami spaudai ir knygai PARODA '75. Kiekvienas dalyvis gali patiekti ne daugiau kaip dešimt nuotraukų. Premijuojamas bus visas fotografo darbas, o ne atskiros nuotraukos. Nuotraukas reikia pristatyti iki lapkričio 15 d. šiuo adresu: Algimantas Kezys, S.J., 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Dalyvavimo mokestis yra $3.00.

ALp(LKA)1786
1975, Nr.7

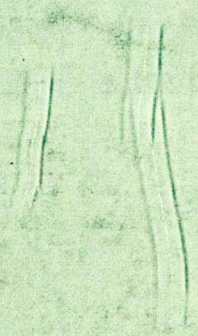

80.725.296